

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

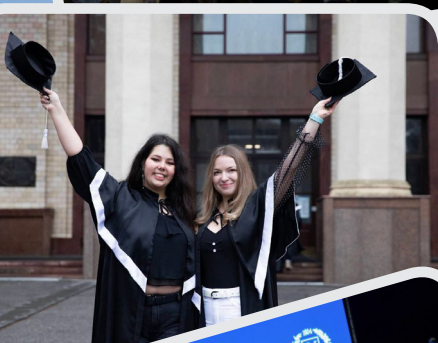
COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 11 від 18 вересня 2025 року

ВІТАЄМО НОВЕ ПОКОЛІННЯ КАРАЗІНЦІВ!

Gaudeamus igitur, Juvenes dum sumus!

КОЛОНКА РЕКТОРА

РАЗОМ У НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Дорога університетська спільното!
Шановні студенти, викладачі,
співробітники, випускники та друзі
Каразінського університету!

Щиро вітаю вас із початком нового навчального року! Це час, коли ми знову об'єднуємося для спільного руху вперед – до нових знань, наукових відкриттів, культурних досягнень і розвитку нашої великої alma mater та нашої героїчної держави.

Кожен навчальний рік відкриває перед нами нові можливості. Це нагода розширювати межі пізнання, формувати навички критичного мислення та здобувати досвід, який визначатиме наше майбутнє. Для університетської спільноти це також відповідальність – плекати наукові школи, підтримувати академічні традиції й водночас відповідати на виклики сучасності.

Каразінський університет, від заснування в 1804 році й до сьогодні, залишається осередком гуманітарної, природничої та соціальної думки не лише України, а й усієї Європи. Тут поєднуються наука й освіта, народжуються нові ідеї та формується простір, де зростають відповідальні громадяни, здатні впливати на розвиток суспільства.

Майбутнє України залежить від молодого покоління. Від вашої здатності, шановні студенти, приймати сміливі рішення, мислити незалежно й творчо, відстоювати свободу та гідність. Університет покликаний як передавати знання, так і формувати моральну та інтелектуальну незалежність, плекати культуру відповідальності й служіння суспільству.

Сьогодні, коли наша країна виборює свободу та мир, особливо важливо усвідомлювати: єдність університетської родини є запорукою нашої стійкості й розвитку.

Бажаю, щоб новий навчальний рік став для кожного та кожної з нас часом

нових відкриттів, інтелектуального
зростання й утвердження власної ролі в
майбутньому України!

Слава Україні!

*Професор Тетяна КАГАНОВСЬКА,
ректор університету.*

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

ПРОРЕКТОРИ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВІДЗНАЧЕНІ НАГОРОДАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На початку вересня на засіданні ректорату Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулося урочисте вручення почесних державних нагород проректорам університету. За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки, плідну науково-педагогічну діяльність, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм їх було нагороджено Почесними грамотами та Грамотами Верховної Ради України.

За заслуги перед Українським народом народна депутатка України Вікторія Кінзбурська вручила нагороди:

- Анатолію Бабічеву – проректору з науково-педагогічної роботи, кандидату наук з державного управління, доценту;
- Заріфу Назирову – проректору з науково-педагогічної роботи, кандидату фізико-математичних наук, доценту;

- Борису Самородову – проректору з науково-педагогічної роботи, кандидату технічних наук, доктору економічних наук, професору.

Вітаємо з цим визнанням і радіємо черговому підтвердженню високого авторитету Каразінського університету як провідного осередку освіти та науки України!

*Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Михайло ПРОЦЕНКО.*

ВІЗИТИ

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІДВІДАЛА ДЕЛЕГАЦІЯ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА

30 серпня 2025 року Казанський університет відвідала делегація Федеративної Республіки Німеччина на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом ФРН в Україні Мартіном Єгером. До складу делегації також увійшов Роберт Пресе, заступник аташе з питань оборони ФРН в Україні. Візит відбувся за участі Почесного консула Федеративної Республіки Німеччина в Україні Тетяни Гавриш.

Гостей зустріли ректор університету Тетяна Кагановська, проректори Анатолій Бабічев і Антон Пантелеймонов, а також Почесний доктор Казанського університету Сергій Жадан.

Під час зустрічі обговорювалися стратегічні напрями розвитку університету, його соціальна місія та роль у збереженні культурної спадщини Харкова і регіону.

«Кожна така зустріч має велике

значення для нас. Ми працюємо над збереженням нашого майбутнього, думаємо про студентів саме в Харкові, щоб вони обирали наш університет і залишалися в місті. Це і є служіння суспільству, наша соціальна місія», – наголосила ректор Тетяна Кагановська.

У своєму виступі пан Єгер підкреслив символічність візиту:

«Мій перший візит в Україні відбувся саме до Харкова і саме до Казанського університету. І сьогодні, коли настав час

прощатися з посадою Посла, я знову тут. Це мій останній візит у цьому статусі, але точно не останні відвідини України. Я й надалі робитиму все можливе для перемоги України».

Казанський університет висловлює вдячність пану Мартіну Єгеру за незмінну підтримку, а також сподівається на подальше зміцнення українсько-німецьких освітніх і культурних зв'язків.

Текст: Маргарита МОРОЗ.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ПРОРЕКТОР ЗАРІФ НАЗИРОВ ЗУСТРІВСЯ З РЕКТОРОМ АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (UNEC)

Проректор з науково-педагогічної роботи Заріф Назиров взяв участь у робочій зустрічі з ректором Азербайджанського державного економічного університету (UNEC) Адалатом Джалал огли Мурадовим.

UNEC є одним із провідних міжнародно визнаних закладів вищої освіти Азербайджану.

На знак поваги та для ознайомлення з досвідом Казанського університету під час випробувань проректор Заріф Назиров подарував ректору UNEC книгу ректора Казанського університету Тетяни Кагановської «Казанський університет: рефлексії ректора в часи війни».

Під час переговорів було обговорено ключові напрями майбутньої співпраці між університетами.

Зокрема, йшлося про:

участь у спільних міжнародних освітніх програмах;

розвиток програм академічної мобільності для студентів та викладачів;

розроблення та впровадження програми подвійних дипломів.

Також було розглянуто перспективи взаємного обміну електронними навчальними ресурсами та співпраці у сфері підвищення кваліфікації

професорсько-викладацького складу.

Сторони висловили спільну зацікавленість у зміцненні партнерських відносин та налагодженні сталого академічного й культурного діалогу.

ОСВІТА

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУЛАСЯ ЛЕКЦІЯ В МЕЖАХ 5-ГО САМІТУ ПЕРШИХ ЛЕДІ ТА ДЖЕНТЛЬМЕНІВ

10 вересня 2025 року Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна долучився до подій 5-го Саміту перших леді та джентльменів – міжнародної платформи м'якої сили та діалогу, ініційованої Першою леді України Оленою Зеленською.

Цьогорічна тема Саміту – «Освіта формує світ» – охоплює чотири підтеми та передбачає кілька форматів: від міністерських дискусій високого рівня до публічних дискусій і культурних заходів. У межах цієї ініціативи всесвітньо відомі інтелектуали та Нобелівські лауреати проводять лекції у провідних університетах України. Їхня мета – вивести дискусію за межі офіційних залів і долучити до діалогу студентську молодь, у руках якої майбутнє науки, освіти й лідерства.

У межах Саміту в університеті відбулася лекція Ірини Лисової, науковиці з Університету Страсбурга та Інституту національних медичних досліджень Франції (INSERM), на тему «3D-біофабрикація та біоматеріали: майбутнє персоналізованої регенеративної медицини».

Проведення цієї лекції саме в КаразіНСЬКОМУ університеті є знаковим, адже ЗВО виступив майданчиком для обговорення теми технологій та інновацій – одного з ключових напрямів 5-го Саміту перших леді та джентльменів. Відповідно до філософії Саміту освіта не лише формує світогляд

людини, а й моделює майбутнє суспільства: від того, що ми вивчаємо й чому навчаємо, залежить, яким буде світ завтра – мирним чи конфліктним, інноваційним чи застиглим. Лекція Ірини Лисової стала практичним втіленням цієї ідеї, адже показала, як науковий прогрес у біоінженерії та біотехнологіях може служити людині, формувати глобальні цінності та сприяти сталому розвитку, а не створювати нові загрози.

Подія зібрала широкую академічну й наукову аудиторію. Лекторка представила сучасні підходи до біоінженерії та біотехнологій, зокрема можливості 3D-біофабрикації та біопринтингу для створення імплантів, штучних тканин та органів. Особливу увагу було приділено застосуванню біоматеріалів у регенеративній медицині, стоматології, кардіохірургії та тестуванні нових ліків, а також відповідальному застосуванню

сучасних технологій для підтримки добробуту людини та соціального прогресу.

Важливим підсумком зустрічі стало окреслення нових напрямів співпраці між КаразіНСЬКИМ університетом та французькими колегами, з якими університет має договір про співробітництво. Нові перспективи відкриває запуск у КаразіНСЬКОМУ університеті роботизованого біопринтера REGENHU R-GEN 200 – першого приладу такого рівня в Східній Європі. Його можливості дозволяють університету проводити дослідження та навчання на світовому рівні, а також реалізовувати проекти у сфері біоінженерії та біотехнологій.

Зустріч стала майданчиком для відкритого діалогу: студенти й науковці мали можливість ставити запитання, обговорювати виклики та можливості новітніх технологій, а також замислитися над тим, як наука здатна змінювати регіони та країну загалом.

Висловлюємо щирі вдячність співорганізаторам заходу: Міністерству освіти і науки України, Міністерству цифрової трансформації України, Міністерству закордонних справ України, Фонду Президента України з підтримки освіти, науки та спорту, Дитячому фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та ГС «Освіторія».

Текст: Маргарита МОРОЗ.

ВІДКРИТТЯ СТУДІЇ МОЛОДІЖНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА БАЗІ ЦЕНТРУ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ННІ «УПА» КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ HOUSE OF EUROPE

У межах співпраці між ГО «Інноваційна генерація» на базі Центру інноваційних освітніх технологій навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулося відкриття «Студії молодіжного соціального підприємництва».

Студія молодіжного соціального підприємництва складається з тренінгової та менторської кімнат, які були обладнані завдяки гранту, отриманому заступником начальника управління міжнародних відносин Каразінського університету та активістом ГО «Інноваційна генерація» Романом Нестеренком у межах реалізації програми підтримки випускників House of Europe.

Для функціонування Студії молодіжного соціального підприємництва ГО «Інноваційна генерація» на кошти гранту від House of Europe було придбано сучасні меблі, предмети інтер'єру, настільну гру Cashflow та різноманітні матеріали для проведення творчих майстер-класів, прототипування хенд-мейд продукції та сублимаційного друку.

Варто зазначити, що «Студія молодіжного соціального підприємництва» стане частиною Талант-Хабу, який готується до відкриття на базі Центру інноваційних освітніх технологій ННІ «УПА».

Створена студія молодіжного соціального підприємництва стане важливою частиною реалізації в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна трьох важливих міжнародних проєктів з розвитку підприємницьких навичок студентської та учнівської молоді, зокрема:

- проєкт Еразмус+ UA-Talent-UP «Розвиток підприємливості, креативності та міжкультурних компетенцій для якісного викладання в Україні»;
- українсько-естонський проєкт «Інтеграція підприємницької освіти в систему професійної освіти України», що координується Естонським центром міжнародного розвитку ESTDEV;
- проєкт STUDBIZ Ukraine «Соціальні учнівські підприємства для підтримки молоді в (пост) воєнній Україні», що реалізується

ГО «Інноваційна Генерація» та Центром інноваційних освітніх технологій у співпраці з School of ME (ГО «Школа усвідомленого підприємництва») за підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та організацій ChildFund Deutschland e. V.

З нагоди відкриття студії сертифіковані тренери та ментори з соціального підприємництва, співробітники Центру інноваційних освітніх технологій провели для студентів навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» сесію менторських консультацій, тренінг з соціального молодіжного підприємництва, турнір з гри в Cashflow.

Відтепер будь-хто із зацікавлених у створенні власного соціального бізнесу студентів Каразінського, школярів харківських шкіл і гімназій, професійних ліцеїв і фахових коледжів зможе записатися на менторські сесії та долучитися до ігрових сесій і тренінгів Центру інноваційних освітніх технологій ННІ «УПА» Каразінського університету.

НАУКА

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАПРАЦЮВАВ ПЕРШИЙ У СХІДНІЙ ЄВРОПІ РОБОТИЗОВАНИЙ БІОПРИНТЕР

До початку навчального року в лабораторії Karazin BioMed встановлено новітній швейцарський біопринтер REGENHU R-GEN 200. Цей інструмент дозволяє студентам і досвідченим науковцям створювати імпланти, еквіваленти тканин – шкіри, рогівки, кісток, хрящів, – що можуть застосовуватися у трансплантології, реконструктивній хірургії, регенеративній медицині, травматології, ортопедії, кардіохірургії, стоматології, а також під час тестування нових лікарських засобів. Науковці Казанського також віднині матимуть можливість працювати з живими клітинами людини, створюючи сучасні наукові проекти практичного спрямування та здійснювати якісну підготовку нових поколінь фахівців у галузі медичної біоінженерії, біології, медицини. Найсучасніші технології біодруку, реалізовані в приладі, дають змогу створювати як надтонкі покриття, так і об'ємні структури з природних або синтетичних полімерів, біосумісних металів, кераміки та навіть живих клітин людини. Вони забезпечують максимально точне відтворення структури тканин за даними медичної візуалізації та комп'ютерного моделювання.

«Запуск біопринтера в Казанському університеті відкриває новий обрій

для розвитку медичної біоінженерії та формування фахівців нового покоління. Цей крок демонструє потенціал українських університетів бути в авангарді наукових досліджень і впроваджувати передові освітні практики на рівні світових стандартів», – відзначила ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Тетяна Кагановська. Це потужна навчальна база для дисциплін у галузях біології, медицини, біоінженерії, а також ресурс для реалізації науково-дослідних проєктів Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти та науки України, міжнародних грантових програм. Впровадження новітнього

сучасного устаткування сприятиме впровадженню інноваційних технологій у фармацевтиці та підвищенню якості медичного обслуговування українців. Роботизований навчально-виробничий комплекс із біопринтингу стане платформою для співпраці університету з бізнесом і промисловістю у стратегічних напрямках розвитку науки, техніки та інновацій.

Підтримка розвитку й модернізації університету, а також закупівля обладнання відбувається в межах спільного проєкту Міністерства освіти і науки України та Світового банку «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів» (UIHERP). Казанський університет вкотре доводить: майбутнє науки твориться тут і зараз попри війну!

Текст: Лілія ДОЦЕНКО.

ПОДІЇ

КАРАЗІНЦІ ПЕРЕДАЛИ ПОНАД СОТНЮ КНИЖОК ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ І БІБЛІОТЕК У ПОЛЬЩІ

Каразінський університет щиро дякує всім, хто долучився до збору книжок для українських шкіл і бібліотек у Польщі.

Завдяки небайдужості каразінців новим читачам вирушили 102 книжки різних жанрів – від художньої літератури до науково-популярних видань. Особливо зворушливим стало те, що серед переданих книг була серія з особистою запискою від дарувальника.

Окрема подяка колегам з Науково-технічної бібліотеки НУ «Львівська політехніка», які координують збір видань з усієї України для подальшої передачі в Польщу.

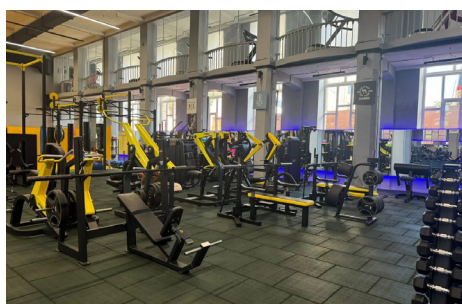
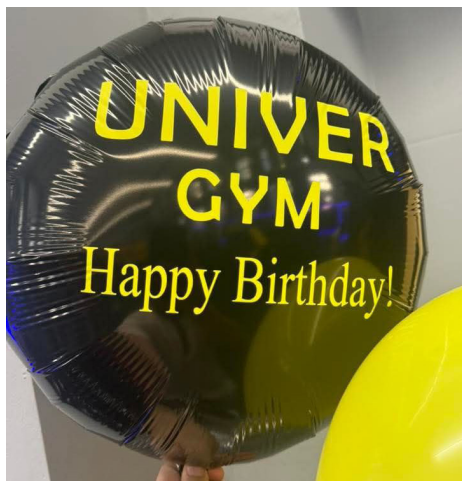
Разом ми допомагаємо українському слову звучати всюди.

Текст: Маргарита МОРОЗ.

ВІТАННЯ!

KARAZIN UNIVER GYM СВЯТКУЄ РІК З ДНЯ ВІДКРИТТЯ!

У День фізичної культури та спорту ми відзначаємо ще одну важливу для Каразінського університету подію – річницю Karazin Univer Gym!

Рівно рік тому відбулася довгоочікувана прем'єра – відкриття найсучаснішої спортивної зали Харківщини. Це був амбітний проект, який сьогодні успішно працює й доводить: мрії

стають реальністю, якщо поєднати енергію команди, підтримку спільноти й наполегливу працю. За цей рік Karazin Univer Gym став більше, ніж просто місцем для тренувань. Це простір сили, здоров'я й натхнення, де зустрічаються студенти, викладачі та друзі університету. Тут ми не лише розвиваємо фізичну форму, а й формуємо спільноту, що підтримує одне одного, мотивує до нових звершень і нагадує: спорт – це стиль життя.

Ми дякуємо всім, хто долучився до створення та розвитку Karazin Univer Gym. Попереду – нові проекти, спортивні події та перемоги!

Запрошуємо всіх стати частиною каразінської родини та відкривати для себе можливості сучасного університетського спорту.

Ліна ТИМАРСЬКА.

РЕПОРТАЖ

МОЛОДЬ, ЯКА ТВОРИТЬ УКРАЇНУ: УРОЧИСТА ПОСВЯТА ПЕРШОКУРСНИКІВ 2025 У КАРАЗІНСЬКОМУ

6 вересня 2025 року Український АРТ-ХАБ «Мистецька ФОРТЕЦЯ» перетворився на простір радості, гордості та нових починань. Саме тут відбулася урочиста посвята першокурсників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна – подія, з якої розпочалася нова сторінка в житті понад 3 600 юнаків і дівчат.

Це не просто цифра – це тисячі історій, мрій і сміливих кроків. Серед нових студентів – переможці олімпіад, спортивних і мистецьких конкурсів, а також 24 вступники, які здобули максимальні 200 балів на НМТ. Вони зробили свій вибір на користь Каразінського, підтвердивши: університет залишається одним із головних освітніх і наукових центрів країни.

Попри війну, Каразінський зберігає свої традиції, бо університет – це не лише лекції та семінари, а й символ мужності, пам'яті й сили. Серед університетської спільноти – ті, хто нині боронить Україну на фронті, і ті, хто віддав життя за свободу. Саме завдяки їхній відвазі першокурсники можуть сьогодні сидіти

в залі, слухати музику, мріяти.

Особливим моментом стало відеозвернення військових. Їхні слова-настанови прозвучали як нагадування: кожен студент має відповідальність перед тими, хто тримає небо.

СЛОВА, ЯКІ НАДИХАЮТЬ

Ректорка університету, професорка Тетяна Кагановська, звернулася до першокурсників:

«Сьогодні саме від ваших рішень, від вашої сміливості залежить майбутнє України. Каразінський університет – це місце, де зароджуються сенси, де народжуються ідеї, які змінюють світ. Тут ви зустрінете своїх друзів, наставників, майбутніх колег. Каразінський – це ви, Каразінський – це ми, Каразінський – це Україна. Слава Україні!»

Її виступ став кульмінацією офіційної частини. Також першокурсників привітав радник голови Харківської обласної ради Євгеній Грицьков і побажав успішного навчання та продуктивних студентських років. Привітали молодь і голова профспілкової організації студентів Олександр Пелюх, і студентська лідерка Софія Панасюк, і декани факультетів. Кожне слово, як маленький дороговказ у майбутнє: про відповідальність, про силу єдності, про те, що навіть у важкі часи студентське життя може бути простором свободи, розвитку та дружби.

МУЗИКА, ЩО ЄДНАЄ ПОКОЛІННЯ

Свято продовжили Karazin Orchestra під керівництвом Тетяни Богатирьової, виконавши «Угорський танок №5»

РЕПОРТАЖ

Анна Савицька, першокурсниця Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій:

«Посвята дуже сподобалась, була дуже приємна святкова атмосфера! Вдячна університету, що навіть у такий складний час нам дали змогу відчувати смак студентства та урочистості. Найбільше сподобався виступ університетського оркестру, це було неймовірно гарно».

Марія Баранова, першокурсниця Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу»:

«Університет – це зовсім інший рівень відповідальності. Ми самі будемо свій шлях, і це вже відчувається з першого тижня».

Дарія Весела, першокурсниця факультету психології:

«Я обрала спеціальність “Психологія”, тому що вважаю її однією з найперспективніших. Ця освіта відкриває багато можливостей: від базової терапії та консультування до застосування в суміжних сферах, зокрема криміналістиці чи спортивній психології. Навіть якщо в майбутньому не працювати безпосередньо за спеціальністю, знання з психології залишаються вагомою перевагою в будь-якій сфері, де є взаємодія з людьми. Я обрала Каразінський університет, по-перше, через зручний для себе формат навчання та графік, по-друге, завдяки його високій престижності та авторитету серед закладів вищої освіти».

Сафіна Ковтун, першокурсниця факультету психології:

«При поданні документів я відчула справжню дружню атмосферу. Це було легко й приємно. А сьогодні відчула, що я дійсно частинка великої каразінської родини. Це надихає».

Данило Школяр, першокурсник юридичного факультету:

«Очікую від студентських років

Брамса та “Annen Polka” Штрауса. Легкість польки й пристрасний ритм танцю ніби перегукувалися з енергією юних сердець у залі.

Хор Ad libitum під орудою Ксенії Підопригори додав події особливої душевності. “Gaudeamus” і “The Lion Sleeps Tonight” – це було і урочисто, і щиро, і водночас по-студентськи весело.

ПОГЛЯД ОЧИМА ПЕРШОКУРСНИКІВ

Атмосферу посвяти найкраще передають самі учасники:

Аріан Грушевський, першокурсник

факультету РБЕКС:

«Сподобалося все! По-перше, зустрілися наживо з однокурсниками й викладачами факультету; мали чудову екскурсію аудиторіями факультету; мав за честь бути хорунжим – ніс штандарт факультету. По-друге, концертна програма, яку для нас підготували старші курси, зачепила емоційно, зокрема музика: на початку свята лунав класний метал, а потім разом з одногрупниками волав на перекличці факультетів так, що горло досі дає про себе знати. Отакі шалені емоції! Дякую всім, хто зробив для нас свято!»

РЕПОРТАЖ

неймовірно продуктивної праці разом із моїми колегами, відкриття чогось нового, можливо написання наукових робіт, пов'язаних із майбутньою професією. Сподіваюся на здобуття не лише теоретичних знань, а й практичних навичок, які допоможуть мені стати справжнім професіоналом у своїй сфері. Очікую, що ці роки будуть незабутніми в моєму житті та дадуть міцний фундамент для побудови дорослого життя. Саме цей період стане часом особистісного зростання, формування моїх цінностей, поглядів і досягнення важливих цілей».

Катерина Хаврачова, першокурсниця економічного факультету:

«Враження про перший тиждень навчання, посвяту, спільноту поруч – суто позитивні. Усе виявилось навіть цікавіше, ніж я очікувала. Активність і заходи надихають брати участь у студентському житті».

КЛЯТВА, ЩО ОБ'ЄДНУЄ

Кульмінацією святкової церемонії стало складання клятви студентів-каразінців.

До цього символічного моменту запросили найуспішніших першокурсників університету:

- Марію Пчолкіну, стипендіатку

міського голови «Обдарованість», багаторазову переможницю Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН з фізики та астрономії (ННІ «Фізико-технічний факультет»);

- Катерину Семко, яка отримала 200 балів з НМТ з історії України (ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»);

- Дар'ю Суханову, яка також здобула максимальний результат – 200 балів з НМТ з української мови (ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»);

- Ростислава Літинського, першокурсника ННІ «Фізико-технічний факультет», який склав НМТ з математики на 200 балів.

Ми запитали в Ростислава, які емоції він пережив під час посвяти та проголошення клятви від імені студентської спільноти. Як відчув цей момент єдності поколінь, коли тисячі голосів об'єдналися в одному: «Ми Каразінці!»

Ростислав Літинський:

«Якщо чесно, перша реакція була суцільне здивування. Коли

зателефонували з такою пропозицією, я навіть не зрозумів, чому саме мене обрали. Потім пояснили: в Харкові зараз не так багато «двохсотбалників», і я один із них. Тоді вже з'явилася радість і певне відчуття честі. Виступати зі сцени – це все одно хвилюючий момент. Але, що цікаво, я взагалі не нервував. Це навіть мене самого трохи здивувало. Я сприйняв клятву радше як завдання, яке треба виконати гідно й спокійно. Не скажу, що відчував себе «голосом усіх першокурсників» – адже клятву ми виголошували вчотирьох, а кожен студент особисто казав «клянемось». Але гордість все ж була. Можливо, не пафосна, а така внутрішня, справжня. Приємно усвідомлювати, що твій університет довіряє тобі символічно представляти твоє покоління студентів».

ВІД СЬОГОДНІ – СПРАВЖНІ КАРАЗІНЦІ

Посвята-2025 ще раз довела: навіть під час війни Каразінський університет зберігає традиції, підтримує своїх студентів і надихає їх на мрії та дії, які формують майбутнє України.

Текст: Софія ШУЛЬГА,
Ліна ТИМАРСЬКА.

Фото: Михайло ПРОЦЕНКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

ПЕРШОКУРСНИК-РАДІОФІЗИК АРІАН ГРУШЕВСЬКИЙ: «БО МИ ВЖЕ НЕ ДІТИ, А ЗРІЛІ ВИБОРЦІ СВОГО МАЙБУТНЬОГО!»

Зазвичай першокурсників сприймають як першокласників: їх оберігають, підсолоджують адаптацію та намагаються контролювати кожен крок. Але покоління-2025 руйнує ці стереотипи. Це вже не діти – це люди, які зробили свідомий і сміливий вибір. А що може бути зрілішим, ніж у воєнний час обрати для навчання саме Каразінський університет?

Серед тих, хто поповнив лави каразінців, – Аріан Грушевський, випускник ХФМНЛ № 27. Його результат НМТ вражає: 200 балів з математики та англійської, 186 – з української мови та 185 – з історії України. Підготовка була серйозна: заняття з репетиторами, тренування на онлайн-платформах, додаткові уроки з учителями ліцею, участь в олімпіадах.

«Одинадцятий клас був для мене дуже насиченим: НМТ, навчання, олімпіади. Але результат того вартий», – каже Аріан.

Його вибір був безкомпромісним: жодних запасних варіантів. Лише Каразінський університет, лише спеціальність «Біофізика і наноматеріали» на факультеті РБЕКС. Навіть якби не потрапив на бюджет, хлопець вступав би на контракт.

26 серпня 2025 року Аріан уже представляв себе на форумі освітян «Серпнева-2025» у метрошколі Харкова. Він виступав у панельній дискусії «Профорієнтація – інвестиція в майбутнє громади» поряд із ректорами закладів вищої освіти, освітянами та представниками місцевої влади. Там поділився власним досвідом відвідування днів відкритих дверей: «Ці заходи реально допомагають зробити вибір. І я впевнений, що не помилюся».

– Отож, Аріане, вітасмо в Каразінській родині. Чому саме ця спеціальність і саме цей університет?

– Я навчався у фізико-математичному ліцеї, тому хотів пов'язати майбутнє з цим напрямом. А Каразінський завжди був для мене університетом № 1 у Харкові. Ще з початкової школи я ходив на заняття Малего каразінського. Вибір був очевидним. «Біофізика і наноматеріали» поєднує мої знання з ліцею та розпочинає шлях до дослідження фізики живих систем.

– Яке найбільше досягнення до вступу?

– Два «200» на НМТ і перемоги у 3–4 етапах олімпіад з фізики, математики, хімії, української мови та літератури. Але для мене дуже цінні й відзнаки від військових. Я волонтеру з батьками з перших днів повномасштабного вторгнення. Маю грамоту й футболку від бійців Інтернаціонального легіону, а ще – прапор від 68-ї Єгерської бригади імені Олекси Довбуша.

– Найскладніше під час вступної кампанії?

– Лише хвилювання, чи потраплю на бюджет. У виборі я визначився давно.

– Перша відчутна різниця між школою і університетом?

– Тривалість занять. Година двадцять лекцій – це випробування для концентрації.

– Враження про перший тиждень? Якби перший семестр був фільмом?

– Нові знайомства, нові виклики, «матан» і «дискретка». Це точно трилер, серіал. Я б назвав його «Неймовірні пригоди Володі Вишні (VVBA)» – одногрупники зрозуміють.

– Яка ваша «суперсила» в навчанні?

– Уява. Візуалізація процесів допомагає розв'язувати задачі.

– Яку мрію плануєте здійснити під час студентських років?

– Мрій багато, але все відкладено до перемоги. Спершу мир, а тоді – усе інше.

– Що очікуєте від студентських років?

– Нових знань, нових друзів і впевненості, що обрав правильну професію.

– Порада майбутнім абітурієнтам?

– Заздалегідь визначаєтеся зі спеціальністю й університетом. І обов'язково відвідайте дні відкритих дверей. Вони реально працюють!

Ліна ТИМАРСЬКА.

«ХОЧУ ПОКАЗУВАТИ СВІТОВІ ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ В УКРАЇНІ», – КАТЕРИНА ЧКУАСЕЛІ, УСПІШНА ПЕРШОКУРСНИЦЯ ННІ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ»

Катерина Чкуаселі – першокурсниця навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», що навчається за програмою «Прикладна фізика і наноматеріали», спеціалізація «Прикладна фізика». Катерина неодноразово брала участь в олімпіадах, конференціях та в конкурсі-захисті МАН, що зробило її успішною абітурієнткою, яка вибрала Каразінський своєю Alma Mater.

– Чому ти обрала свою спеціальність і Каразінський університет?

– Я обрала Каразінський університет, тому що ще з 8 класу почала брати участь в олімпіадах, ходила на заходи, що проводив фізико-технічний факультет, і писала МАН під керівництвом старшої наукової співробітниці ННІ «ХФТІ» Афанасьєвої Інни Олексіївни, тож вступ на цю спеціальність здався доволі логічним рішенням. Адже я вірю, що ННІ дозволить мені реалізувати всі академічні плани та подарує незабутні студентські роки.

– Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

– Дуже ціную, що мені випала честь представляти Україну зі своєю командою на Міжнародному фестивалі інженерії, науки та технологій I-FEST у Тунісі, з роботою на тему «Цифрове дослідження механізму α -частинкового розпаду ядер ^{12}C і ^{16}O у реакціях, зворотних до реакцій зоряного нуклеосинтезу», де я посіла друге місце.

– Що для тебе було найскладнішим під час вступної кампанії?

– Подолання стресу перед НМТ, хоча я її ретельно готувалася до нього. Незважаючи на сильне хвилювання, я склала екзамени на високі бали.

– Яку першу різницю між школою й університетом ти вже відчула?

– Фізика мають інше ставлення до математики, наче говорять іншою мовою. Наприклад, часто записують через інтеграли, і хоча ми їх проходили в школі, усе одно для мене це доволі незвично. Також в університеті дуже відчувається менша кількість дисциплін, ніж у школі. Є більше часу сконцентруватися на вузьких темах.

– Які враження від першого навчального тижня?

– Дуже позитивні! Мені подобається цікаве подання матеріалу, але я все ще потребує часу, аби звикнути до нової системи навчання.

– У чому твоя суперсила?

– Моя суперсила, що допомагає мені навчатися – це моя кішка, яка зі мною на всіх парах і яка заспокоює мене, коли

щось не виходить з першого разу. А також розуміння того, що всі, хто були на першому курсі, через це проходили, значить зможу і я.

– Чого очікуєш від студентських років?

– Очікую різних програм мобільності, обмінів і стажувань. Також, звісно, знайти однодумців та друзів, яких також цікавить фізика.

– Які плани після університету?

– Хочу працювати в наукових установах, проводити дослідження, писати наукові статті, можливо, працювати на АЕС, проходити курси підвищення кваліфікації та показувати всім високий рівень ядерної фізики в Україні.

Меланія РИБАЛКО.

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

«ХТО БОРЕЦЬ – ТОЙ ЗДОБУВАЄ СВІТ»: ІСТОРІЯ ПЕРШОКУРСНИЦІ ННІ «КАРАЗІНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ» КАТЕРИНИ СЕМКО

Вона мріяла про Каразінський університет ще з дитинства. Сьогодні ця мрія стала реальністю – Катерина Семко вступила на освітню програму «Міжнародні економічні відносини» й розпочала новий розділ у своєму житті. 200 балів із НМТ з історії України, перемоги в олімпіадах і конкурсах, внутрішня впевненість та мрії про подорожі – усе це частина її історії, яка лише починається. Її девіз звучить так: «Плач не дав нікому ще свободи, хто борець – той здобуває світ».

– Катерино, чому саме Каразінський університет і ця спеціальність?

– Каразінський був моєю мрією ще з дитинства. Спочатку мене вабила сама велич головних корпусів, а вже потім я усвідомила престиж і можливості університету. Під час вступної кампанії навіть не розглядала інших варіантів.

– Які досягнення для вас найцінніші?

– Найбільше для мене значить сам факт вступу на бюджет. Але ще в школі було чимало перемог: перше місце на районній олімпіаді з історії України, перше місце в конкурсі-захисті робіт МАН з літератури, друге місце з української мови. І звісно, 200 балів з історії України на НМТ – це мій особливий результат.

– Що було найскладнішим на шляху до цього?

– Після складання НМТ вступна кампанія вже не здавалася чимось дуже складним, скоріше просто необхідною сходинкою до бажаного результату. Бентежним був етап вибору спеціальності, оскільки відчувалася сильна відповідальність за своє майбутнє. Так, свій вибір я зупинила на двох доволі схожих

галузях – міжнародні економічні відносини та міжнародні відносини, що й стали моїми єдиними пріоритетами.

– Ви вже встигли відчутися різницю між школою та університетом?

– Перша різниця між школою й університетом, яку я відчула ще на посвяті, була масштабність. Коли я побачила кількість студентів, професорів, різних інститутів та установ першою думкою було,

ПЕРШОКУРСНИКИ-2025

що Керазінський університет – це справжня система: величезна, багатогранна, але злагоджена. У школі все було камерніше, а тут відчуваєш себе частиною великої спільноти. Щодо формату навчання – це не було чимось новим, хоча змінився час уроків та принцип оцінювання, до цього легко пристосуватися.

– Перший тиждень навчання: які враження?

– Наразі лише позитивні враження та трішки хвилювання через новизну. Бо нові знайомства з одногрупниками та університетом загалом приносять позитивні емоції, змушують романтизувати навчання. Втім при цьому є певна тривожність, яка пов'язана із звиканням до нових обставин та незнайомих питань.

– У вас є «суперсила» для навчання?

– Наполегливість або впертість – саме ці «суперсили» допомагали мені протягом всіх років у школі.

– Яку мрію хочете здійснити під час студентства?

– Подорожувати світом! Планую підтвердити англійську на рівень B2 уже до кінця першого курсу й потім брати участь у програмах обміну. Це моя ціль.

– Що очікуєте від студентських років?

– В університеті, на мою думку, краще сидіти в аудиторіях, аніж дистанційно працювати... Від студентського життя очікую нових знайомих зі спільними інтересами, цікавих практичних робіт. Насамперед очікую здобути такі знання, які допоможуть будувати кар'єру. Водночас й нових знайомств, амбітних однодумців, із якими буде цікаво пройти цей шлях.

– Яку пораду дасте майбутнім абітурієнтам?

– Згадую себе й розумію, що занадто сильно хвилювалася всю старшу школу щодо іспитів, навчання в університеті та вступ загалом, тому хочу порадити майбутнім абітурієнтам: не брати близько до серця невдачі та впевнено йти до своєї мети. Пам'ятайте, що саме ви творите своє майбутнє й частіше прислухайтеся до себе, до своїх знань і вмінь. Не порівнюйте себе з іншими.

– І наостанок: як вам посвята у студенти?

– Це було особливо. Ми читали клятву, знайомилися з групою, з куратором і старостою. Саме тоді я вперше відчула, що університет – це щось значно більше, ніж просто навчання. Це окремий світ, у якому тепер і я маю свою роль.

Ліна ТИМАРСЬКА.

ВІТАЛІНА ОЛІЙНИК: ВІД МУЗИЧНИХ СЦЕН ЄВРОПИ – ДО ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ КАРАЗІНСЬКОГО

Раді познайомити наших читачів із Віталіною Олійник, першокурсницею факультету іноземних мов. Віталіна є лауреатом I ступеня в номінації «Інструментальний жанр» Міжнародного фестивалю-конкурсу «TALENTED STAR» у Лондоні, Велика Британія. Також із її досягнень є Гран-прі Всеукраїнського двотурового багатожанрового конкурсу мистецтв «ТВОРЧИЙ РИНГ» і Перша премія у Міжнародному конкурсі мистецтв «ОБДАРОВАНІСТЬ РОКУ», естрадний вокал.

– Вітаємо зі вступом! Віталіно, чому ти обрала саме наш університет і факультет іноземних мов?

– Я пам'ятаю Керазінський ще з того часу, як до нього вступив мій старший брат. Я не часто приїжджала до Харкова, але досі пірзадую наші першу зустріч – коли я, дитиною, побачила велич університету, вона справила на мене сильне враження. Саме тому, коли прийшов час подавати документи, я точно знала, що Керазінський буде моїм першим пріоритетом. Щодо вибору спеціальності, то у шкільні роки старша двоюрідна сестра відкрила для мене світ іноземних мов, і вмотивувала взяти участь у олімпіаді з англійської мови. Пізніше поштовхом до обрання факультету іноземних мов стало життя закордоном, де я побачила, які страждання приносить людям мовний бар'єр. Мені захотілося мати змогу допомагати їм і стати місточком для нових можливостей.

– Розкажи про свій музичний шлях. Ти неодноразово брала участь у різноманітних конкурсах, і здобувала там перемогу.

– Я пішла до музичної школи у 6 років. Це була довга та цікава історія, що

тривала протягом 10 років. Там було все: починаючи з ненависті, закінчуючи великою любов'ю до своєї справи. Музика й досі займає важливе місце в моєму житті, і я ні про що не шкодую. Я дуже рада, що продовжила навчання, і не зважала на тимчасове бажання все кинути. Музична школа стала для мене домом і місцем, де я зустріла людей, яких запам'ятаю назавжди. Я здобула освіту за двома спеціальностями – фортепіано і сольний спів. Пізніше у Швеції я викладала вокал українським дітям, і мене дуже надихнув інтерес у їхніх очах і бажання займатися музикою.

– Що було найскладнішим під час вступної кампанії?

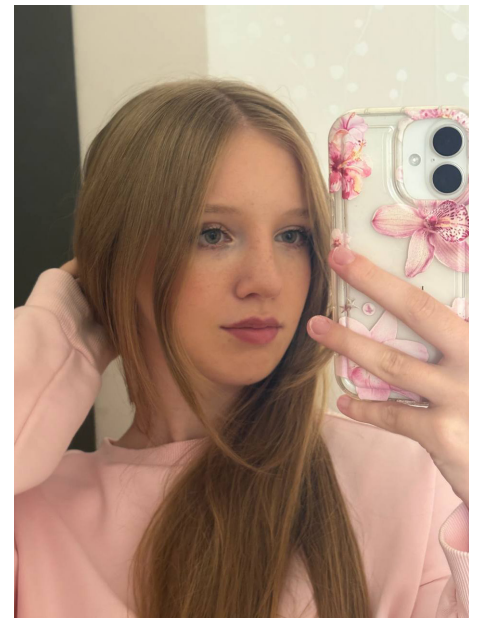
– Найбільш стресовим для мене був збір документів, хоча до цього я була впевнена, що найскладніше – це НМТ і мотиваційний лист, який я переписувала безліч разів. Спектр емоцій, коли я побачила наказ до зарахування, був неймовірним.

– Яку першу різницю між школою і університетом ти вже відчула?

– Перше, що я помітила – це відповідальність. У школі єдиною нашою задачею було навчання, а всіма побічними моментами займалися батьки. Але тут я сама пройшла процес подачі документів і зрозуміла, як важливо бути уважною і відповідальною.

– Яка твоя «суперсила», що допомагає в навчанні?

– Мої рідні! Також для мене дуже важливо мати дисципліну і мотивацію, щоб розуміти, нащо я роблю ті чи інші дії.

– Що очікуєш від студентських років?

– Незабутнього досвіду, цікавих історій та нових знайомств. Легко не буде, але я впевнена, що згадуватиму цей час із теплом так само, як і мої батьки згадують свої студентські роки.

– Де і ким ти бачиш себе після закінчення університету?

– Поки що я не знаю точної відповіді, але я бачу себе людиною, що працює в міжнародному середовищі, багато мандрує та комунікує з іншими. Хотілося би знайти справу, яка принесе задоволення і дозволить застосовувати свої знання, таланти та набутий досвід. Водночас, я відкрита до нових можливостей і не виключаю, що знайду для себе ще інші цікаві напрямки.

Меланія РИБАЛКО.

«УНІВЕРСИТЕТ ЯК СТАРТ ДЛЯ ВЕЛИКИХ ПРОЄКТІВ»: ІНТЕРВ'Ю З ПЕРШОКУРСНИЦЕЮ-ФІЛОЛОГІНЕЮ КСЕНІЄЮ ГАВРИЛЕНКО

Цей рік Каразінський університет знову зустрів нове покоління студентів, амбітних та закоханих у знання. Серед них – Ксенія Гавриленко, яка вступила на спеціальність «Українська мова та література» (освітня програма «Українська мова і література та англійська мова»). Для неї це не просто новий етап, а справжній шлях у світ слова, культури й самопізнання.

«День відкритих дверей усе вирішив»

– Яку спеціальність ти обрала та чим вона тебе привабила?

– На початку одинадцятого класу я зовсім не знала, на яку спеціальність вступати. Розглядала щось із гуманітарного напрямку, але філологія навіть не входила до моїх пріоритетів. Усе змінилося після дня відкритих дверей: коли я вперше побачила філфак і поспілкувалася зі студентами, рішення з'явилося одразу. Мені сподобалося, що це не вузько спрямована англійська чи лише українська філологія, а баланс між рідною мовою і міжнародною. Це дає більше можливостей для розвитку та поєднання любові до українського слова з практичними знаннями англійської.

«Найбільше люблю літературу»

– Як завершилося твоє шкільне навчання? Якими були результати НМТ?

– Загалом результати досить гідні. Найбільше зусиль я доклала до історії України: розраховувала на результат 190+, але отримала 179. Українська мова дала мені стабільний результат – 186, а література стала приємним сюрпризом: 191 бал. Математика традиційно була складнішою, але й там я перевершила власні очікування.

Конкурсний бал склав 191, і саме він відкрив мені двері на омріяний

факультет. Головне – не сухі цифри, а можливість реалізувати свої мрії.

– Що тебе найбільше надихає у філології?

– Література. Вона відкриває нові світи й допомагає бачити глибину там, де інші помічають лише поверхню. Особливо цікаво занурюватися в українські твори: вони відображають історію й культуру та водночас дозволяють зрозуміти себе й свій народ.

«Каразінський – символ знань і виклик для мене»

– Чому вирішила обрати саме Каразінський?

– Бо це серце Харкова. Мені завжди хотілося навчатися в символічному, величому закладі. Але ще кілька років тому я дивилася на свої оцінки (до десятого класу вони були невтішними) й думала: «З моїми знаннями нереально вступити сюди». Усе змінилося після дня відкритих дверей у жовтні 2024 року. Тоді я відчула атмосферу і поставила собі чітку мету: вступити саме до Каразінського. Це був виклик і доказ того, що мрії можуть ставати цілями.

– Як би ти описала себе як особистість?

– Я дуже емоційна людина. Іноді навіть «забавато», але ця риса робить мене щирою й відкритою. У мене високий рівень емпатії: вмію відчувати чужий біль і чужу радість. Водночас я оптимістка до кісток: навіть у найскладніших ситуаціях шукаю промінь світла.

Ще одна моя сильна риса – любов до читання. Я буквально «проживаю» книжки разом із героями й читаю їх на одному подиху. За типологією

особистостей я посередник (INFP): поєдную мрійливість, чуттєвість і бажання робити світ кращим маленькими кроками.

«Хочу досліджувати слово і його силу»

– Які мрії та цілі ставиш перед собою?

– Хочу досліджувати українську літературу та мову. Можливо, у майбутньому буду займатися науковою діяльністю у філології. Мені цікаво знаходити нові смисли й розуміти, як слово впливає на людину й суспільство.

– Що очікуєш від студентського життя, особливо в умовах дистанційного навчання?

– Передусім хочу знайти своє коло однодумців. Дуже сподіваюся, що з часом ми повернемося до офлайну, адже справжня атмосфера студентського життя – це жваві обговорення на парах, зустрічі в коридорах і прогулянки після занять. Хочеться прожити цей період яскраво й повноцінно.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«200-БАЛЬНИК ІЗ МАТЕМАТИКИ, ЯКИЙ ОБРАВ ФІЗИКУ. РОСТИСЛАВ ЛІТИНСЬКИЙ – ПЕРШОКУРСНИК, ЯКИЙ ЧИТАВ КЛЯТВУ КАРАЗІНСЬКОГО»

На посвяті першокурсників Каразінського університету цього року головна увага була прикута до студента, який зачитував традиційну клятву. Це був Ростислав Літинський – 200-бальник із НМТ з математики, першокурсник Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет». Ростислав одразу виділяється: він не лише блискуче склав тест, а й створив власний телеграм-канал, де перетворює математику на щось живе й цікаве – з креативними задачами, веселими відео й нестандартними поясненнями.

«Мені завжди подобалося щось розповідати іншим. Ще у школі я допомагав однокласникам, а в ІІ класі навіть почав підробляти репетитором. Найбільше тішило, коли людина після заняття раптом розуміє те, що раніше здавалося складним. Це драйв», – усміхається він.

Випадкова любов

Ростислав Літинський:

«До кінця 10 класу я математику не дуже любив. Мав 8–9, без особливих успіхів. Раптом щось змінилося: стало цікаво розбиратися. Чому – не знаю. Але з того моменту почав сам працювати й підтягувати рівень. Тут і моя вчителька Євгенія Сергіївна допомогла, і особливо репетитор Олександр Буряковський. Він показав мені, що математика може бути зовсім іншою, цікавою і веселою. Олімпіад у моїй біографії немає – часу не залишилося. Я почав пізно, а коли втягнувся – вже був випускний рік. Та й це не шкодить, головне, що сам предмет мені тепер справді близький».

Спонтанний вибір

«Вибір університету теж стався не заздалегідь. «Я вирішив йти до Каразінського фактично в останній момент – після розмови з директором ННІ «Фізико-технічний факультет» Пилипом Едуардовичем. Сподобався викладацький склад – і я тут. Навчаюся на фізика, не на математика. Хоча, можливо, це трохи дивно чути від 200-бальника з математики», – жартує Ростислав.

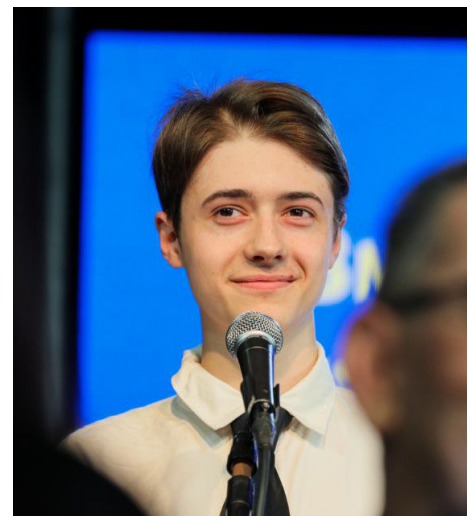
Про виклики

«У школі фізику викладали слабо, я вчив її сам. Тому моя мета на перший курс проста – зрозуміти фізику. Для когось це може звучати дивно: йти на фізтех, якщо ти ще тільки опановуєш предмет. Але мені це цікаво, і я докладаю зусиль. Добре, що є викладачі, як-от професор Ігор Олександрович Гірка, які пояснюють навіть найпростіші речі».

Студентське життя я поки бачить радше через навчання, ніж через вечірки. Кажуть, що студентські роки – це час друзів і пригод. Але на фізтесі серйозне навантаження. Можє, далі стане легше, побачимо».

Репетиторство і телеграм-канал

«Я пишуся, що зміг допомогти своїй учениці підняти результат із 140 до 170 балів усього за два місяці. Це круте відчуття – бачити результат. Потім ми з другом-репетитором з історії зробили спільні соцмережі для пошуку учнів, а згодом я створив власний канал. Там і задачі, і жарти, і відео. Хочу, щоб математика перестала бути для школярів “сухою наукою”, а стала

цікавою».

Про посвяту та клятву

«Я сприйняв клятву радше як завдання, яке треба виконати гідно й спокійно. Не скажу, що відчував себе «голосом усіх першокурсників» – адже клятву ми виголошували вчотирьох, а кожен студент особисто казав «клянємось». Але гордість все ж була. Можливо, не нафосна, а така внутрішня, справжня. Присмню усвідомлювати, що твій університет довіряє тобі символічно представляти твоє покоління студентів».

Погляд уперед

«Хотілося б мати право називати себе вченим. Це справжня честь. Але для початку треба добре відучитися, не забігати наперед. Я хочу залишитися в Харкові, ніколи не мріяв про навчання за кордоном. Можє, колись це зміниться. Але зараз моя мета проста: зрозуміти фізику, розвивати свій канал і ставати кращим у тому, що роблю».

ЗАДОВОЛЕННЯ + МОТИВАЦІЯ + ДИСЦИПЛІНА. ФОРМУЛА НАВЧАННЯ ВІД СТУДЕНТКИ-СОЦІОЛОГІНИ АНАСТАСІЇ БАСЮК, ЯКА ПОЄДНУЄ УНІВЕРСИТЕТ І ВЛАСНІ ПРОЄКТИ

Анастасія Басюк склала НМТ на 200 балів з двох предметів: з історії України та української літератури. Вступила на програму «Соціологія медіакомунікацій та зв'язків з громадськістю» та вже з перших тижнів навчання впевнено буде плани на майбутнє. Для нашої героїні університет – це не лише якісна освіта, а й можливість поєднувати навчання з власними проєктами, стажуваннями та мріями про міжнародний обмін.

Анастасія Басюк:

– Я обрала цю спеціальність, тому що вона дає дуже широкі можливості у майбутньому – PR, реклама, комунікація, медіа, соціальні мережі. Мені подобається, що я можу розвиватися у тому, що мені справді цікаво, і не витрачаю ресурс на предмети, які мені були складні та не надто цікаві у школі, як-от хімія чи фізика. А Каразінський я обрала тому, що це один із найкращих університетів країни, який стабільно входить у авторитетні рейтинги світу. Для мене також важливо, що університет надає можливість якісного дистанційного навчання – це було моїм особливим критерієм під час вступу.

– Що було найскладнішим під час вступної кампанії?

– Найскладніше було впоратися з відчуттям невідомості. У школі я завжди знала, як усе буде: як починається навчальний рік, які предмети та вчителі мене чекають. А тут усе нове: система, правила, навіть відповідальність – тепер ніхто, ані мама, ані вчитель не візьмуть її. Усе потрібно було робити самостійно: подавати документи, стежити за дедлайнами, чекати результатів. Очікування було, мабуть, найважчим – ти не знаєш, куди потрапиш, і як зміниться від цього твоє життя.

– Ви склали НМТ з історії України та української літератури на 200 балів. Як вам вдалося цього досягти? Ваші поради?

– Я почала готуватися дуже завчасно – ще з 9 класу. Спершу визначила теми, які були для мене найслабшими, і почала працювати саме над ними. В історії України я була майже нулем, тому почала дивитися відео на YouTube, шукати пояснення, а також відвідувати додаткові заняття з вчителем у школі. Окремо хочу подякувати своєму вчителю історії Криворізького природничо-наукового ліцею, Зую Віталію Валентиновичу. Він завжди підтримував моє захоплення історією, навіть коли на додаткові

заняття приходила одна я, він все одно проводив їх, бо знав, наскільки це для мене важливо. Саме така системна підготовка допомогли мені скласти НМТ на максимальний бал.

Головна порада – почати готуватися завчасно, а не чекати 11 класу. Багато хто буде казати вам, що ще рано про це думати або “насолоджуйся волею, поки можна”, але рання підготовка дуже зменшує стрес. У 11 класі я бачила, як мої однокласники ночами сиділи над підготовкою, постійно хвилювалися, а я дякувала собі, що почала раніше. Так, я теж вчилася до вечора, але могла вчасно лягати спати, встигати гуляти з друзями й займатися хобі. А на вихідних я дозволяла собі повністю відпочити, не робити домашнє завдання – і це було

величезною розгрузкою.

– Які очікування від університетського життя у вас були до вступу і чи справджуються вони зараз?

– Моє головне очікування було простим – хотілося навчатися в задоволення, вивчати предмети, які мені справді цікаві, і при цьому мати достатньо часу для своїх проєктів, хобі та особистого життя. І поки що все саме так: предмети цікаві, викладачі завжди заохочують ставити запитання та все пояснюють, а в мене залишається ресурс і на додаткове навчання, і на відпочинок.

– Яка дисципліна уже здається найцікавішою або їх декілька?

– Мені неймовірно подобається курс «Влада комунікацій у соціальних мережах» – він дуже сучасний і дозволяє подивитися на соцмережі як на інструмент впливу. Також я із задоволенням відвідую заняття з «Практикуму зі створення тексту й академічного письма» – практики максимально інтерактивні, ми розбираємо багато публіцистичних творів. Я дійсно чекаю, коли ці предмети з'являються у розкладі.

– Яка ваша найбільша мета під час студентських років?

– Я хочу поєднати навчання в університеті з професійною діяльністю – щоб до моменту закінчення бакалаврату мати не лише диплом, а й практичний досвід, який допоможе впевнено почати кар'єру. Також для мене важливо розвиватися поза межами навчальної програми: відвідувати вебінари, воркшопи, проходити стажування, вивчати іноземні мови.

– Чи легко вам було адаптуватися в новому колективі?

– Так, адаптація пройшла доволі легко, і мені дуже подобається, як у нашій групі вибудувалися комунікації. У нас є спільна група з усіма матеріалами та дедлайнами домашніх завдань ми щоранку ділимося розкладом і допомагаємо одне одному, якщо щось не виходить. Це створює відчуття командної роботи, це дуже мотивує.

– Чи вже є викладач завдяки якому ви надихаєтесь?

– Так! Це Запороженченко Руслан Олександрович. Його підхід до занять просто неймовірний: ми і розбираємо політичні мему, і створюємо інтерактивні дошки, а також обговорюємо дійсно актуальні кейси й постійно обмінюємося думками. Навіть після кількох пар підряд із ним я відчувую не втому, а заряд енергії.

– Чи хотіли б ви взяти участь у міжнародному обміні під час навчання?

– Так, однозначно! Це одна з моїх найбільших цілей – хоча б семестр понавчатися за кордоном, це була моя мрія ще з дитинства, я завжди казала мамі, що поїду вчитися в Лондон, коли тільки почала вивчати англійську у свої сім років. Мене дуже приваблює програма Erasmus+, і я планую податися, як тільки зможу. Це можливість не лише отримати нові знання, а й розширити світогляд, познайомитися з людьми з інших країн і побачити, як працює система освіти там.

– Чи хочеться вам якнайшвидше перейти в офлайн?

– Насправді – наразі такого бажання немає. Онлайн-формат зараз для мене дуже зручний: я можу поєднувати навчання з професійними курсами з HR-менеджменту, паралельно проходити стажування в українських компаніях, а також залишати час на особисті справи. Але в майбутньому можливо я б хотіла відчувати й офлайн-атмосферу університету – для повноти студентського досвіду, було б чудово зробити це як раз під час навчання за кордоном, але поки це лише думки.

Софія ШУЛЬГА.

НОВИЙ ГОРИЗОНТ ПЕРЕКЛАДУ: ДЕКАНЕСА ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ СВІТЛАНА ВІРОТЧЕНКО – ПРО ВІДКРИТТЯ УНІКАЛЬНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПРОГРАМИ

Факультет іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна розширює свої освітні горизонти, розпочинаючи нову магістерську програму «Усний переклад і міжкультурна комунікація (англійська та друга західноєвропейська мова)». Вона спрямована на підготовку перекладачів міжнародного рівня, здатних працювати в сучасних умовах глобалізованого світу. Програма поєднує в собі європейські освітні стандарти, багаторічний досвід підготовки перекладачів у Каразінському університеті та інноваційні практики, необхідні для формування конкурентоспроможних фахівців.

Про те, чим вирізняється ця програма, які перспективи надає студентам і як проходить цього річний набір, ми поспілкувалися з деканесою факультету іноземних мов Світланою Андріївною Віротченко.

– Нова програма звучить дуже сучасно та перспективно. Чим вона вирізняється від інших магістерських

спеціальностей і які кар'єрні можливості дає студентам?

– Освітня програма «Усний переклад і міжкультурна комунікація (англійська та друга західноєвропейська мова)» розрахована на здобувачів освіти, які хочуть стати фахівцями міжнародного класу в галузі усного перекладу та міжкультурної комунікації. Ця програма є унікальною для українських закладів освіти, які досі не мали окремих програм з підготовки усних перекладачів. У своїх розробках ми спиралися на цінний досвід, накопичений за понад п'ятдесят років навчання перекладу та на професійний кадровий склад. Ми ретельно слідували положенням EMCI – Європейської магістерської програми з перекладу конференцій та вивчали досвід провідних університетів країн ЄС, усвідомлюючи необхідність підготовки професіоналів, здатних гідно представляти Україну в її прагненні до інтеграції в європейські та світові структури.

Наші викладачі не тільки підготували унікальні авторські курси, а й самі

пройшли спеціальну підготовку на тренінгах та семінарах, організованих найкращими європейськими фахівцями. Завдяки грантовому проєкту, профінансованому Європейським Парламентом, ми закупили та встановили на факультеті іноземних мов сучасне обладнання для лабораторії синхронного перекладу. А за умов онлайн-навчання ми успішно використовуємо програмне забезпечення, розроблене спеціалістами з Болонського університету (Італія), яке дозволяє отримати актуальний за сучасних умов досвід дистанційного синхронного та послідовного перекладу, а також перекладу з аркуша.

Освітня програма пропонує збалансований навчальний план, у якому органічно сполучаються теоретичні та практичні курси, аудиторне навчання й практики, обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Ми приділяємо багато уваги можливостям здобувачів вибудовувати власні освітні траєкторії, обираючи ті вибіркові дисципліни, які відповідають їхнім уявленням про майбутню професійну кар'єру. Двома головними напрямками підготовки сучасних усних перекладачів

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

є переклад конференцій, розрахований на роботу з великими аудиторіями, та громадський переклад, розрахований на задоволення потреб громад та бізнесів. Важливим є те, що ми навчаємо перекладу не тільки з англійської, а й з другої мови – французької чи німецької – в однаковому обсязі і за однаковим навчальним планом.

Здобувачі матимуть змогу відвідати онлайн-лекції гостьових професорів, взяти участь у тренінгах та семінарах, запропонованих нашими партнерами зі CIUTI – міжнародної організації університетів, що мають програми з підготовки перекладачів. Також маємо доступ до банку цінних та корисних матеріалів, підготовлених найкращими європейськими перекладачами, – навчальних модулів (SCICTrain: Training modules for interpreting students), інструментів перекладача (Interpretation training toolbox) та репозитарію Європейської Комісії.

Випускники програми отримають широкий спектр професійних прав і конкурентні переваги як на українському, так і на міжнародному ринку праці. Вони можуть працювати: усними перекладачами конференцій на міжнародних подіях, форумах, переговорах, перекладачами для бізнесу, громад і міжнародних організацій, гідями-перекладачами, науковими співробітниками, викладачами, філологами-дослідниками.

– Як цього року відбувався вступ на програму? Чи було видно інтерес абітурієнтів і що для них виявилось найскладнішим на етапі відбору?

– Цьогоріч вступ на програму відбувався за стандартною процедурою магістратури: через складання ЄВІ, ЄФВВ і фахового заліку. Уже на етапі консультацій ми бачили підвищений інтерес абітурієнтів до програми, адже для українських університетів це справді новий та унікальний напрям підготовки.

Найскладнішим для вступників виявився фаховий залік, а саме усна частина, адже потрібно продемонструвати не тільки високий рівень володіння мовами, а й уміння швидко орієнтуватися, сприймати інформацію на слух та передавати її іншою мовою в реальному часі. Це своєрідний «тест на професійну готовність».

Водночас ми відзначаємо, що абітурієнти приходять дуже мотивованими, готовими докладати зусилля до підготовки та сприймати сучасні вимоги до професії усного перекладача. Це свідчить про те, що в Україні є високий запит на професіоналів такого рівня.

– Чи матимуть студенти нагоду спробувати себе в реальних умовах перекладу, наприклад,

під час стажувань або співпраці з міжнародними партнерами?

– Так, освітня програма передбачає обов'язкові практики, де студенти отримають можливість застосовувати навички усного перекладу в реальних умовах. Ми активно співпрацюємо з міжнародними організаціями, культурними інституціями, бізнес-структурами та громадськими ініціативами, які регулярно потребують фахівців для синхронного й послідовного перекладу.

Крім того, завдяки партнерству з університетами ЄС наші студенти долучаються до онлайн-лекцій, семінарів і тренінгів європейських викладачів та практиків. Це означає, що вони зможуть не лише навчатися за сучасними стандартами, а й одразу бути перекладачами під час міжнародних заходів, конференцій і проєктів.

Участь у таких практиках і стажуваннях формує головну конкурентну перевагу наших випускників – досвід «живого» перекладу ще під час навчання, що значно підвищує їхню впевненість і професійний рівень.

Сьогодні у світі набула великої популярності концепція віддаленого синхронного перекладу (RSI – remote simultaneous interpreting), тож, маючи змогу відпрацювати свої навички на популярних онлайн-платформах ще під час навчання, наші випускники будуть цілком готові й до такого професійного режиму.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«ДЛЯ ШКОЛЯРІВ, ЯКІ ХОЧУТЬ СОБІ НАЙКРАЩОГО МАЙБУТНЬОГО», – РОЗМОВА З ДИРЕКТОРКОЮ ЦЕНТРУ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ ВАЛЕРІЄЮ КУРІЛЬЧЕНКО

Каразінський університет вже не одне десятиліття проводить підготовчі курси для абітурієнтів, щоби допомогти їм якомога якісніше підготуватися до випускних екзаменів. Також у 2000 році до структури додався Малий каразінський, який забезпечує якісну підготовку школярів та їхній всебічний розвиток. «Я мрію, щоб діти займалися не з потреби наздогнати навчальний процес, а тому, що вони отримують від цього задоволення», – говорить Валерія Курільченко, кандидат педагогічних наук, в. о. директора центру доуніверситетської освіти, який опікується майбутніми студентами. Більше про переваги і результати навчання у центрі читайте в сьогоднішньому інтерв'ю.

– Центр доуніверситетської освіти функціонує у двох напрямках – Малий каразінський університет та

підготовчі курси. Розкажіть, у чому їхня відмінність?

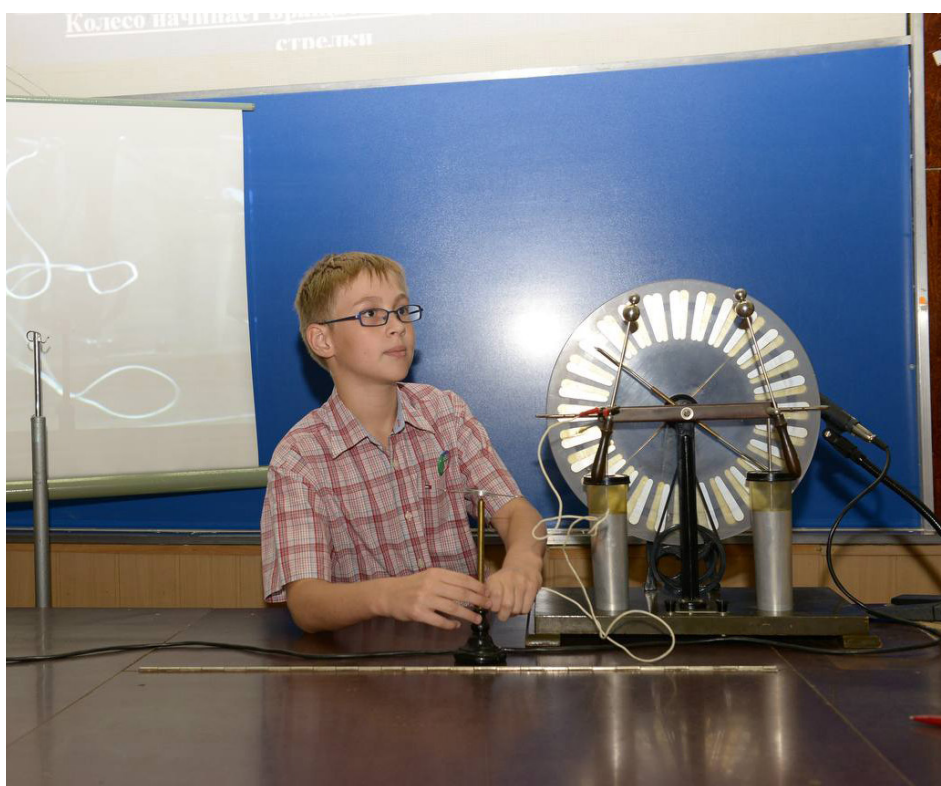
– Підготовчі курси відвідують для підготовки до національного мультипредметного тесту. У них немає нічого зайвого, у нас обмаль часу, тому ми йдемо за програмою, затвердженою Міністерством. Викладач не може сам обирати теми, додавати від себе, натомість готує чітко за загальним стандартом. А от Малий каразінський університет – це наш простір для творчості, у якому ми викладаємо для всіх класів предмети шкільної програми й не тільки. Він створений, щоб зацікавити дітей, задовольнити їхні освітні потреби. Тут уже викладач має показати свою педагогічну майстерність. Тому що в стінах Малевого каразінського збираються як ті, кому треба наздогнати, так і ті, хто вже йде вперед і хоче поглибити свої знання ще більше. І ми готуємо всіх. Пізніше ці

діти, навчені спеціальним чином, чудово показують себе на турнірах, змаганнях та олімпіадах будь-якого рівня. Кожного року розпочинаємо додаткові курси, що не входять у перелік шкільних дисциплін, але цікавлять учнів. Наприклад, фінансова грамотність, літературна творчість, вебдизайн, 3D-модельювання тощо. Маємо надію, що наступний навчальний рік здивує нас чимось цікавим. Наші курси популярні серед школярів, що шукають себе, цікавляться своїм майбутнім та освітою.

– Хто входить у команду викладачів?

– Викладачі – це наші університетські працівники та аспіранти. У цьому році відбувся 25 навчальний рік для Малевого каразінського, тоді як підготовчі курси, може, під іншими назвами, працюють з середини минулого століття. Оскільки центр доуніверситетської освіти існує давно, система неодноразово змінювалась, час робив свою справу, залишалися освітні послуги, яких наші майбутні студенти дійсно потребують. Програма

ІНВЕСТИЦІЇ В МАЙБУТНЄ

кристалізується та не залишає нічого зайвого. Працюємо в умовах дуже жорсткої конкуренції, особливо зараз, тому ми попіклувалися, щоб кожен наш викладач був професіоналом. Я дуже вдячна, що ці люди не байдужі, і зі всією завзятістю ставляться до освітнього процесу. Зараз спостерігаємо, як наші перші учні, що випустилися двадцять років тому, приводять уже своїх дітей, і це показує рівень довіри до нас. Дивлюся в майбутнє з оптимізмом, бо питання освіти дітей стає все актуальнішим, болючим, адже шкільна освіта, при всьому бажанні, не задовольняє всіх потреб, коли діти перебувають на відстані. Тому ми й пропонуємо своє рішення.

– Як побудований навчальний процес?

– До початку навчання проходить серйозна підготовка програми. Викладач надає освітній план, який обговорюють фахівці на засіданні навчально-методичної ради центру. Якщо отримує погодження, то відправляємо на комісію факультету. Свою роботу починаємо з вересня, але випадки бувають різні. Зазвичай, діти навчаються за встановленим графіком: дві години на тиждень, тобто одна академічна пара (на курсах іноземної мови – вдвічі більше), і так з вересня до травня. Але також є курси, які з'являються «під запит». Наприклад, наші активні й охочі навчати колеги з УПА на дні відкритих дверей демонстрували 3D-принтер, відвідувачі активно цікавилися його можливостями – так у нас з'явився курс 3D-моделювання. І хоча ми розпочали його посеред року, він пройшов прекрасно.

– Які курси будуть з нового навчального року?

– Математика, українська мова, історія, комп'ютерні науки, фізика, біологія, хімія, археологія, англійська мова, німецька мова, польська мова, психологія, економіка. Маю надію, що

ми запропонуємо очне навчання з деяких предметів. Користуючись нагодою, анонсуємо відкриття в північному корпусі цифрового освітнього центру для школярів, який уже отримав назву «Каразінський вулик». Це стало можливим завдяки співробітництву з Благодійною організацією «Міжнародний благодійний фонд «savED» та проекту «Збереження освіти в Україні», який реалізується за підтримки Шведської агенції з

розвитку SIDA. Чекаємо на відкриття в листопаді, готуємо багато цікавого і для дітей, і для дорослих: навчання, творчість, ігри, спілкування офлайн. Впевнена, що силами університетських факультетів ми задовольнимо всі освітні потреби харківських школярів.

– Наскільки навчання в центрі доуніверситетської освіти впливає на кінцеві результати учнів?

– На жаль, таку статистику в цифрах навести неможливо. Але чуємо відгуки батьків, бачимо, як школярі стають впевненішими, їхня успішність зростає. Якщо до нас є довіра – це означає, що заняття приносять результат. Це хороший показник, коли діти зацікавлені й батьки готові звертатися до центру за допомогою. Також наші учні беруть участь у наукових змаганнях, де показують знання, що не передбачає шкільна програма. Це підготовка, яку вони не могли отримати ніде, окрім наших курсів. Щороку школярі ведуть свої наукові дослідження, наприкінці навчання представляють свої тези на Підсумковій конференції Малуго каразінського. Це подія, якою я дійсно пишаюся!

– Чи багато учнів по завершенню курсів обирають Каразінський?

– Дуже багато. Більшість відвідувачів підготовчих курсів – це наші вихідці з Малуго каразінського. Вони вже звикли до того, як у нас все працює, і не хочуть змінювати місце навчання. Відповідно,

після курсів вони й далі залишаються з університетом. І хоча є заклади вищої освіти без підготовчих курсів, або заклади зі спеціальностями, які ми не надаємо, зазвичай їхні абітурієнти відвідують нас менше.

– Підготовка до іспитів у 11 класі – серйозний стрес для школярів. Чи допомагає компанія однодумців, яку вони знаходять на курсах, справитися зі стресом? Чи розділяють вони разом усі переживання?

– Так, адже діти постійно спілкуються протягом навчального року й цей стрес робить їх близькими. Дехто навіть говорить, що бути в Харкові, але з компанією рідних людей, що розділяють усі турботи, – краще, ніж бути одному закордоном.

– Які досягнення за 25 років існування Малуго каразінського вважаєте найбільш значущими?

– Багато хто може сказати, що наше досягнення – це золото учнів на

міжнародних олімпіадах. Беззаперечно, це важливо, але не є нашою головною метою. Наша мета – це загальна освітня культура молоді. Коли потрапляєш до центру, то отримуєш зацікавлених вчителів, занурення в навчання та оточення однодумців, що мають амбітні плани. Тому особисто я вважаю, що наше досягнення – це залучення школярів до університету й підняття їхньої освітньої культури. Дуже хочу, аби кожен побачив себе в освіті, хоча б допустив думку, що навчання – це класно й досяжно. Навчання може стати захопленням! Ми знаємо, що кожна дитина талановита, і таланти в кожного свої. Тому треба дати вибір, ознайомити з усіма дисциплінами та заохотити до «пошуків себе». Бажаю кожному учню знайти той напрям, який стане його життям і покликанням. Але для цього повинна бути певна точка перетину. Я вважаю, що ці шкільні роки, які можна провести в навчальних просторах університету – чудовий варіант.

Меланія РИБАЛКО.

АСТРОНОМІЯ ПОРУЧ

ТАЄМНИЧІ ТІНІ ВСЕСВІТУ: ДИРЕКТОР НДІ АСТРОНОМІЇ ВАДИМ КАЙДАШ ПОЯСНЮЄ ФЕНОМЕН КОРИДОРУ ЗАТЕМНЕНЬ

Осінь 2025 року подарувала неймовірне астрономічне шоу – нічне небо над світом засвітилося червоним під час повного місячного затемнення 7 вересня. Для когось це просто гарний астрономічний феномен, а для когось – загадковий знак. Та професійні астрономи наголошують: за красою затемнень стоїть точна наука.

Вадим Кайдаш, директор НДІ астрономії ХНУ імені В. Н. Каразіна пояснює феномен коридору затемнень:

«Коридор затемнень – це період між двома послідовними затемненнями (зазвичай затемненнями Місяця та Сонця), мінімальний часовий проміжок між якими зазвичай становить два тижні. У 2025 році він починається з місячного затемнення 7 вересня і закінчується сонячним затемненням 21 вересня. З точки зору професійних астрономів, коридор затемнень пояснюється

звичайним співвідношенням параметрів орбіт Землі та Місяця і не має якогось екстраординарного впливу на клімат Землі, її біосферу, фізичні процеси на нашій планеті тощо.

Періодичність і повторюваність місячних (і сонячних) затемнень регулюється циклом сароса, який триває приблизно 6 585,3 доби (18 років 11 днів 8 годин). Коли два затемнення розділяє період одного сароса, вони мають дуже схожу геометрію. Таким чином, сарос корисний для передбачення сонячних та місячних затемнень у даній місцевості. Кожна серія зазвичай триває від 12 до 15 століть і містить 70 і більше місячних затемнень. Наприклад, у циклі сароса №150, який розпочався 25 травня 2013 р. і закінчиться 30 червня 3275 р., відбудеться 71 місячне затемнення.

Наступне місячне затемнення, що можна буде побачити в Україні, зокрема у Харкові, відбудеться 28 серпня 2026

року. Часткове сонячне затемнення 21 вересня 2025 року, на жаль, в Україні не можна буде спостерігати. Часткові фази повного сонячного затемнення в Харкові можна буде спостерігати 2 серпня 2027 року. А 1 червня 2030 року відбудеться так зване кільцеве сонячне затемнення, часткові фази якого також можна буде побачити у Харкові (за умов чистого неба)».

Фотографії різних фаз повного місячного затемнення 7 вересня 2025 року зробив провідний науковий співробітник НДІ астрономії Олександр Желєзняк. На знімках – усі етапи: від входу Місяця в земну тінь і до його виходу з неї.

І хоча для астрономів затемнення – звичайна закономірність небесної механіки, для нас, глядачів, це завжди маленьке диво, що змушує знову й знову піднімати голову до неба.

Текст: Ліна ТИМАРСЬКА.
Фото: Олександр ЖЕЛЄЗНЯК.

РОЗМОВА ЗІ СТУДЕНТКАМИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, ЩО ПОВЕРНУЛИСЯ ЗІ СТАЖУВАННЯ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ. ГОЛОВНІ ВИКЛИКИ, ПОРАДИ ТА ІНСАЙТИ

Нещодавно каразінські студентки медичного факультету повернулися з 6-тижневого навчання у Великій Британії (Hull York Medical School), організованого за програмою студентської мобільності в межах меморандуму з Університетом Йорка. Програма передбачала курс невідкладних станів, симуляційні тренінги та походження клінічних практичних кейсів. Каразінський університет завжди зацікавлений у всебічному розвитку своїх студентів, і особливо в поглибленні знань із власного напрямку. Таким чином, шість сміливих студенток відправилися у неймовірну подорож, наповнену знаннями, новим досвідом, незабутніми моментами та зануренням в іншу культуру. Програму відвідали учениці першого, другого та четвертого курсів.

Дар'я Слободіна – одна зі студенток, що потрапила на стажування завдяки своїй наполегливій праці.

– Поділись, як для тебе почалося стажування в Hull York Medical

School?

– Я вирішила пробувати, як тільки побачила таку можливість. А після успішного подання документів з нами створили групу, де координували всю підготовку до навчального процесу. Хочу висловити особливу подяку Тетяні Іванівні Лядовій, нашому декану, яка протягом усього часу підтримувала нас, наставляла, відповідала на запитання та допомагала з документами.

– Як проходив твій стандартний день на стажуванні?

– Кожного дня ми мали відмінний розклад, який охоплював різні моменти головної теми нашого навчання. Зазвичай зранку приходили до лікарні, що є частиною самої медичної школи, а потім відправлялися на заняття. Наш курс розділявся на дві частини — теоретичну, що проходила в межах університету, та практичну, у відділенні лікарні.

– Що найбільше вразило у британській медичній системі, їхніх підходах, технологіях, лікарнях?

– Британія, як відомо, вважається передовою державою у сфері медицини, тому я не здивувалась, коли побачила інновації, що йдуть на декілька кроків попереду. Мені дуже сподобалася суцільність їхньої системи, і це стосується не тільки спільної координованої роботи лікарів, а й самих закладів допомоги, що дуже сприяють життю пацієнтів. Якщо тобі не вистачає якихось документів, аналізів або оглядів, ти все робиш на одному місці й твої дані відразу йдуть лікареві. Мене вразила ця структурованість, швидкість та відпрацьованість. Це хороший вектор розвитку, до якого можемо

прагнути. Я не помітила там сильної конкуренції між спеціалістами, бо з того, що бачила, навіть професіонали не бояться консультуватися з іншими відділеннями або більш досвідченими медиками. Пацієнт – на першому місці, його оберігають та роблять усе, щоб не нашкодити.

– Чи вдалося вам налагодити хороший контакт зі стороною, що приймала?

– Так, вони знали, що ми завітаємо на навчання, і були дуже милими й привітними. Нам дали куратора, до якого могли звернутися з будь-яких питань та отримати відповідну допомогу. На початку ми мали невеликий мовний бар'єр, через славнозвісні тонкощі британських акцентів та незнайому раніше медичну термінологію, але всі швидко звикли й комунікація проходила без проблем. Працівники лікарні були до нас відкритими та спонукали ще більше покращувати свої навички. Не можу сказати, що якісь моменти були особливо складними й проблематичними, бо нам допомагали

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

на всіх етапах, пояснювали, доки не зрозуміємо. Але звісно, дистанційне навчання дуже впливає на підготовку медиків. Ми знаємо багато теорії, але особисто я почувалася не завжди впевнено, коли треба було виконувати маніпуляції практично.

– Як проводили своє дозвілля після навчання?

– Ми не мали запланованих екскурсій у програмі, тому влаштовували собі подорожі самостійно. На кожних вихідних відвідували нові міста та досліджували околиці міста Йорка. В останній день завітали до Лондона, відома панорама якого відкрилась нам під час підйому на London Eye.

– Що найяскравіше запам'яталось в британських лікарнях?

– Відділення невідкладної допомоги, що приймає найважчих пацієнтів. На жаль, в Україні воно не функціонує в такому форматі, тому це річ, яку б я хотіла перейняти. До Emergency department потрапляють на швидкій допомозі або під час перенаправлення. Мені сподобалася структура цього відділення, яка розділяє його на умовні три частини за ступенем критичності ситуації. Лікарня має таку велику кількість медичного персоналу, що кожен лікар може протягом всього дня вести одного пацієнта. Це дуже високий рівень якості, який суміщається зі швидкими процесами та активною роботою.

– Як тебе змінив цей досвід?

– По-перше, я зрозуміла, що «максимум» недосяжний. Мені завжди буде до чого рости та що вивчати. По-друге, до мене прийшла ідея, що ми потім зможемо бути посередниками й передавати знання та досвід, здобутий закордоном, до наших українських колег. Бо є люди, які ніколи не виїжджали, і навіть не знають про ті інновації, які ми бачили. Я б хотіла розповсюджувати ці методики на нашій батьківщині.

Також своїми спогадами поділилася активна, відповідальна та цілеспрямована студентка Яременко Наталія:

– Чи був у тебе попередній досвід у подібних програмах?

– Минулого року я вже була в Салоніках, у літній школі від York University на курсі з психології. Я сліdkую за міжнародними мобільностями, доступними в нашому університеті, тому коли є така можливість, подаю заявки. Ніколи раніше не була в Англії, і відбір проводився суто для нашого факультету, тому я знала, що це буде неймовірний досвід. Практика в іншій країні, розмови з носіями, знайомство з новою культурою та підвищення знань у моїй сфері – що може бути краще?

– Дійсно, така можливість випадає нечасто. Розкажи, як проходив ваш навчальний процес?

– Ми не мали стійкого розкладу:

заняття охоплювали різноманітні сфери й викладачі представляли дисципліни достатньо відмінні одна від одної. Також працювали з симуляторами клінічних випадків, які давали нам ситуацію, а ми мусили поставити «пацієнту» діагноз і призначити лікування. Часто семінари проходили в групах, але якщо в нас були пропозиції щодо зміни розкладу, або ми хотіли зробити акцент на більш цікавих для себе темах, нам йшли назустріч.

– Які були найскладніші моменти?

– Думаю, ми всі достатньо довго звикали до термінології та специфічного акценту місцевих. Особливо складно було з деякими пацієнтами. Якщо людина після інсульту, її і українською важко зрозуміти, а тут англійська. Але це не було великою проблемою, бо всі нам намагалися допомагати, а з часом ми звикли й допомоги уже не потребували.

– Чи траплялися цікаві клінічні випадки?

– Одного дня я була на занятті в діабетичному центрі та мала нагоду побачити пацієнтку з пересадженою ниркою. Це достатньо рідкісна операція, і мені було дуже цікаво дізнатися про всі процеси детальніше. Такого ніколи не бачила! Якщо говорити про лікарні в цілому, мені дуже сподобалося, що в кожній палаті

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

є шторки для збереження приватності та бокси ABCDE (правила надання першої медичної допомоги). Люблю нашу медицину і вірю, що ми будемо йти на все вищий і вищий рівень якості.

– А як щодо підходів до викладання?

– Тут ми більше вивчаємо матеріал у теорії та викладачі частіше дають «на власне опрацювання». Це дає змогу дізнатися більше про бажану тематику, але зазвичай студенти-медики не мають стільки часу. Також, що я помітила в Британії, так це молодих викладачів. Наприклад, лектор 27 років, що прийшов ділитися своїми знаннями. У нас в такий час тільки стають лікарями, а про викладання й не йдеться.

– Як щодо твоєї адаптації до нового середовища?

– Маю достатній рівень англійської, щоб моя адаптація пройшла швидко й «безболісно». Але мене здивувала кількість small talks, хоча я й знала, що подібного буде багато. У магазині, на вулиці, в університеті всі запитують, як твої справи та як ти себе почуваєш... Це цікавий досвід. Але я так і не звикла, що все починається о 16:00! І все, що залишилося робити після занять, це розглядати фасади будівель.

– Добре, що були вихідні, які можна було присвятити подорожам.

– Так, ми багато мандрували, бо не знали, чи опинимося ще колись в Англії. Я складала собі шалені маршрути з 17 музеїв, потім бігала в спробах відвідати абсолютно все. Мене насправді вразила архітектура Йорка. Особливо пам'ятаю екскурсію, на яку прийшла тільки я, і у вигляді винагороди мала щирі розмови з пані гідом про всі таємниці міста. Уже сумую за центральним собором міста, за яким я орієнтувалася на початку перебування на стажуванні.

– Як тебе змінив цей досвід?

– Мама сказала, що я стала більше посміхатися. І це правда, бо на вулицях

тобі посміхаються всі, незалежно від того, чи справді людина в моменті відчуває щастя. Мені все ж таки здається, що посмішка в Україні більш цінна, бо вона викликана не культурними особливостями, а справжньою радістю.

Софія Жук – голова студентського самоврядування медичного факультету. «На стажуванні ми набралися сил, аби навчатися далі й підкорювати нові вершини медицини задля нашої держави», – згадує Софія.

– Поділись, які очікування та переживання ти мала до початку

стажування?

– Коли я отримала лист-підтвердження, то це був вибух позитивних емоцій, але досить швидко в нас почався візовий процес, що викликав багато нервів. Я хвилювалася через організаційні моменти, бо отримання документів – доволі складний етап, і у жодної зі студенток, що брали участь у програмі, не було до цього досвіду з отриманням візи.

– Можливо, є медичні підходи чи технології, які ти побачила вперше під час стажування?

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

– Іноді після основних занять я ще на деякий час залишалася у відділенні хірургії, і це мій найкращий та найяскравіший спогад, бо саме хірургія цікавить мене найбільше. Під час одного з таких днів мені випала нагода побачити операцію з хірургічною системою да Вінчі. Цей апарат є в Україні, але я ніколи не бачила його у використанні. Для хірурга проведення операції з «да Вінчі» набагато складніше, ніж звичайна порожнинна операція, але саме з ним реабілітація пацієнта проходить значно швидше, бо не передбачає великих розрізів. Також я вперше була присутня на операціях з хірургічної дерматології, де побачила багато нового. Наприклад, видалення меланом.

– Чи були труднощі під час стажування?

– Ми отримували інформацію такого обсягу, що її складно зрозуміти й запам'ятати українською, а англійською – поготів. Тим паче кожна країна має свою термінологію, сленг,

професіоналізми, хоча при нас подібне намагалися не використовувати. Нам справді всіляко допомагали у всіх питаннях, дуже переймалися за наші візи, надали хороші апартаменти з окремими кімнатами, дали викладачів, що були дуже залучені в наш освітній процес. Вони справді дуже хотіли, щоб ми навчилися, тому завжди перепитували, чи все зрозуміло, чи треба повторити, чи треба перефразувати, чи цікаво нам, чи треба відпочинок, чи хочемо вийти на каву тощо.

– Були речі, які тебе вразили у британській медичній системі?

– У них дуже добре розвинена державна медицина, тому приватної, як такої, і немає, або вона зовсім не має попиту. Якщо в державному госпіталі послуги надають добре та якісно, то більшість людей не бачить сенсу звертатися до приватних лікарень.

– Як проходила адаптація до нового середовища?

– Особисто в мене вона пройшла дуже швидко. Ми розібралися з магазинами, з найближчими закладами та з транспортом, хоча все було близько, бо ми жили в центрі. Часто гуляли й відвідували сусідні міста – Лондон, Манчестер, Солтберн та Единбург, який сподобався мені найбільше.

– Як цей досвід змінив тебе?

– Це була моя перша поїздка на такий довгий час, що було дуже відповідально. Але в еру дистанційного навчання, отримати такий офлайн-досвід неймовірно. Ми набралися сил навчатися далі й підкорювати нові вершини медицини задля нашої держави! Думаю, що взяла для себе з цього стажування все, що могла. Тому я рада, що не шкодуватиму про незроблене.

Меланія РИБАЛКО.

СЕСТРИ ЗАПЛУТАНОСТІ: ІСТОРІЯ ВАЛЕРІЇ ТА ЕЛЬВІРИ БІЛОКОНЬ ВІД ФІЗТЕХУ ДО США

Випускниці навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ельвіра та Валерія Білоконь, вихованки директора Пилипа Едуардовича Кузнецова, сьогодні працюють у Tulane University (США). Разом із колегами з The University of Arizona та Каразінського університету вони на шляху до відкриття, яке може змінити майбутнє квантових технологій. Науковці змогли спрогнозувати ентропію запутаності в одновимірних системах Фермі-Хаббарда, застосувавши машинне навчання.

Квантова запутаність відіграє вирішальну роль у нових технологіях та нашому розумінні фундаментальних взаємодій, проте її зв'язок із рухом частинок залишається переважно недослідженим.

Команда вчених розкриває цей зв'язок у межах конкретної моделі взаємодії частинок, використовуючи новий підхід машинного навчання для виявлення закономірностей з надзвичайною точністю, а також пропонує просту формулу для опису цієї поведінки.

Це відкриття пропонує потужну нову основу як для характеристики кореляцій у різних фізичних системах, так і для прогнозування еволюції запутаності під час транспортування частинок, що може мати вплив на такі галузі, як матеріалознавство та квантові обчислення.

Та за строгими рівняннями стоїть жива історія двох сестер-близнючок, які схожі настільки, що їх плутають навіть колеги, але при цьому дуже різні. Вони разом долали виклики фізтеху, пандемії та війни, і тепер творять науку світового рівня.

— Як ви вперше зацікавилися фізикою?

Валерія

Ельвіра: «Усе почалося ще в школі — завдяки нашій учительці. Вона відкрила для мене фізику по-справжньому. Саме після її уроків ми з Валерією почали думати про університет і науку».

Валерія: «Нам дуже пощастило з учителем. Вона зуміла пробудити цікавість. Якби не вона, у моєму житті точно не було б фізтеху».

— Якими були перші враження від навчання на фізтеху?

Ельвіра: «З перших пар стало зрозуміло: легко не буде. Ми з сестрою пообіцяли одна одній пройти цей марафон гідно. А момент, коли я вирішила, що наука — це серйозно, настав після знайомства з нашим науковим керівником Андрієм Сотніковим. Дружня атмосфера й перші реальні дослідження переконали мене».

Валерія: «Мені було непросто, але

Ельвіра

викладачі змогли зберегти мою цікавість до фізики. Не було одного “кліка”, радше цілий ланцюг моментів: і пандемія, і війна. Якщо після всього цього я все ще хочу займатися фізикою — значить, це моє».

— Хто найбільше вплинув на ваш розвиток як науковців?

Обидві сестри: «Без сумнівів, найбільший внесок зробив Андрій Геннадійович Сотніков».

— Як би ви пояснили ентропію запутаності неспеціалістам?

Ельвіра: «Нас часто плутають. Якщо бачать тільки одну, інформації бракує, щоб скласти повну картину. Так само й із квантовими системами: опис однієї частини неповний без іншої. Ентропія запутаності вимірює цю “невіддільність”».

Валерія: «Уявіть воду й олію: вони залишаються шарами. Це низька ентропія. А от вода й сік перемішуються так, що вже не розділити. Ось це висока ентропія запутаності. У квантових системах відбувається щось схоже».

– Чим ваш метод машинного навчання відрізняється від класичних?

Ельвіра: «Kolmogorov–Arnold Networks будує складні залежності з простих функцій, тому її легше зрозуміти та пояснити. Для фізики це неоціненно».

Валерія: «Звичайні нейромережі – як клубок проводів, у якому нічого не видно. Наш метод – це прозорі «лего-цеглинки», де чітко видно, як саме формується результат».

– Що здивувало вас у результатах?

Ельвіра: «Мене – залежність ентропії від густини частинок за бар'єром. Це було несподівано».

Валерія: «А для мене – сам факт результату. Ми не планували вивчати ентропію, але саме вона привела нас до колаборації з Мохаммедом Хассаном».

– Які практичні застосування ви бачите?

Ельвіра: «Теоретичні відкриття часто потребують десятиліть, але вони поступово формують нові напрями для експериментів».

Валерія: «Я теоретик, тому мій внесок швидко не проявиться. Наступний крок – перевірка цих ідей у лабораторії».

– У чому різниця між наукою в Україні та США?

Ельвіра: «У США більше ресурсів – доступу до публікацій, програм, лабораторій. Але й там, і тут потрібні наполегливість, допитливість і творчий підхід».

Валерія: «В Америці – більше свободи, в Україні – сильна академічна школа. Спільне – люди й прагнення зрозуміти світ».

– Найбільші виклики молодого науковця?

Ельвіра: «Швидкість розвитку науки й баланс між роботою та особистим життям».

Валерія: «Конкуренція, тиск публікацій, нестабільність. Це важко, але й загартовує».

– Чи допомагає вам те, що ви сестри?

Обидві: «Змагання немає. Є тільки підтримка й взаємодопомога. Це ідеальна колаборація».

– Як знаходите баланс між роботою та життям?

Ельвіра: «Відпочинок – пріоритет. Без нього немає продуктивності. Спорт – важлива частина мого життя».

Валерія: «Я навчилася розставляти пріоритети: спорт, правильне харчування й комфортний режим».

– Що б порадили студентам, які починають свій шлях у науці?

Ельвіра: «Не бійтеся нового. Дбайте про себе – це основа всього».

Валерія: «Експериментуйте, залишайтеся допитливими, ставте будь-які питання, навіть “наївні”».

– Які теми цікавлять вас далі?

Ельвіра: «Мене надихають квантові кореляції в багаточастинкових системах і співпраця з Денисом Бондарем».

Валерія: «Хочу глибше вивчати машинне навчання й тензорні гратки. Нові ідеї часто приходять несподівано».

– Якими бачите себе через 10 років?

Ельвіра: «Мрію залишатися серед тих, хто штовхає науку вперед. Тому зараз здобуваю максимум навичок».

Валерія: «Я не люблю прогнозів, але точно знаю: не залишу науку. Мене захоплює вихід за межі очевидного».

Єлизавета МАНЖОС.

ВІД ЗВИЧАЙНОЇ СТУДЕНТКИ ДО ЧЕМПІОНКИ: ІСТОРІЯ ЛУЧНИЦІ ВІКТОРІЇ СТЕПАНЕНКО

Вікторія Степаненко, випускниця ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», яка не лише успішно завершила навчання, але й досягла неймовірних вершин у спорті. Її стрімкий шлях у стрільбі з лука – це історія про відданість своїй мрії, важку працю та підтримку наставників.

У 2024 році Вікторія виконала норматив «Майстер спорту України», стала бронзовою призеркою чемпіонату України, а також виборола дві золоті та срібну медалі на літній Універсіаді України. Нещодавно вона додала до свого арсеналу ще одну дивовижну перемогу – перше місце у Всеукраїнських змаганнях «Київські вогні».

Про те, як вдається поєднувати спортивні досягнення, навчання та особистий розвиток, а також про секрети її успіху ми поговорили з Вікторією Степаненко в нашому інтерв'ю.

Також отримали унікальну можливість поспілкуватися з її тренером, старшим викладачем кафедри фізичного виховання та спорту Каразінського університету Віктором Галазюком.

– Як ви прийшли до стрільби з лука? Що надихнуло обрати саме цей вид спорту?

– До стрільби з лука я прийшла на першому курсі. Поштоухом, мабуть, стало моє внутрішнє бажання розвиватися, чимось займатися, а не просто сидіти на місці.

На першому курсі нам подарували блокноти від профкому, у яких була реклама різних спортивних секцій, доступних у Каразінському. Серед них було зображення стрільби з лука, а також кількох інших видів спорту, які мене зацікавили. Спочатку трішки вагалася, але зрештою вирішила

зупинитися саме на стрільбі, яка зацікавила мене своєю неординарністю та незвичністю. Я дуже хвилювалася перед першим заняттям. Пропонувала своїм знайомим приєднатися, хоча їх тоді було не дуже багато, але всі відмовлялися. Вирішила, що боятися не варто, і все ж наважилася.

Мій перший похід на заняття виявився трохи заплутаним, тому що я заблукала. У роздягальні познайомилася з дівчиною, її також звали Вікторія. Вона й провела мене до тиру, де я вже зустріла тренера.

Моє перше заняття тривало, мабуть, півтори години. Це були певні вправи, певні напрацювання. Звичайно, лука мені на першому занятті ніхто не давав, але ці півтори години я провела із задоволенням.

– Чи є у вас спортивний кумир або особистість, яка вас надихає?

– Звичайно, були люди, які мене надихали. Це настільки круто, коли тебе тренують майстри спорту

міжнародного класу, люди, які дійсно досягли значних висот і готові ділитися своїм досвідом. Наприклад, Віктор Олександрович – майстер спорту міжнародного класу (МСМК), Вікторія Олександрівна – також МСМК, яка ще й брала участь в Олімпіаді. Це неймовірно – дивитися на людину, яка була на Олімпійських іграх.

Також, звичайно, ті люди, які навчалися поруч в університеті та вже мають якийсь бекграунд за собою. Наприклад, Микита Кравчук. Його мені постійно ставили за приклад. Також не можу не згадати Олену Борисенко. Це, мабуть, перша людина, про яку мені взагалі розповіли на стрільбі з лука. Я стільки історій про неї чула, що, здається, можу їх уже розповідати напам'ять.

– Хто підтримував вас на початку спортивного шляху?

– Звичайно, насамперед це сім'я. А якщо говорити про людей, дотичних до моєї спортивної кар'єри, то це, безперечно, тренер. Від самого початку Віктор Олександрович був для мене

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ

потужною підтримкою. Згодом, коли до тренувального процесу приєдналася Вікторія Олександрівна, я почала рівнятися й на неї. Її підтримка також багато для мене значить. Адже, коли ти бачиш, що в тебе виходить, і тебе підтримують, дають можливості для розвитку – це неймовірно мотивує.

І зараз, коли ми їздимо на змагання, це дуже круто, що вони завжди поруч, стоять за мою спиною, дають певні настанови, підтримують. Це надихає й зміцнює віру в себе та свої сили.

– Ви випускниця Каразінського. Скажіть, як вдавалося поєднувати навчання з тренуваннями?

– Перші два роки поєднувати навчання та стрільбу не складало жодних проблем. Навчалася в першу зміну, а після занять о третій годині йшла на тренування. Так минуло два роки. Однак на третьому курсі змінився розклад, і тоді з'явилися певні труднощі.

Почала відвідувати ранкові тренування, які проводила Вікторія Олександрівна. Це тривало півтори-дві години, після чого я поверталася в гуртожиток, брала речі та йшла в університет. Якщо вдавалося, приходила ще й на друге тренування, щоб надолужити пропущене.

Коли почався коронавірус, я їздила додому в Полтавську область, а потім поверталася до Харкова. Завдяки спільним зусиллям ми зібрали щит у Полтаві, тож удома я також мала можливість стріляти.

Головне – це бажання, бо якщо його нема, то ти не знайдеш і можливості.

– Які моменти зі студентського життя запам'яталися найбільше? Чи вплинули вони на вас як особистість та спортсменку?

– Найяскравіший спогад, який одразу спадає на думку, пов'язаний із вечорами першокурсників. У мене була подруга Катя, і після кожного мого тренування

ми ходили до «Росту» по булочки. Це була наша традиція: дорога займала близько 15 хвилин, і всю цю дорогу ми співали пісні на всю вулицю. Харків – дуже класне місто, студентське. Такими вечірніми співами, здавалося, ми нікого не дивували. Люди просто проходили повз, не звертаючи на нас уваги. Але ці вечори були настільки атмосферними, веселими й драйвовими! Це був наш своєрідний ритуал: університет, стрільба та булочка з «Росту».

Як це мене змінило як особистість? В університеті я стала більш

комунікабельною, впевненою в собі, відкритою до світу. Проте немає такої конкретної ситуації, яка вплинула на мене як на спортсменку. Спорт – це завжди про постійну роботу над собою та постійне вдосконалення.

– Як повномасштабна війна вплинула на ваші тренування, підготовку та участь у змаганнях?

– Повномасштабна війна – це найгірше, що могло статися. Перед її початком ми брали участь у чемпіонаті України, після якого я вирішила поїхати додому. Хотілося трохи відпочити, з'їздити

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДИСТЬ

додому на кілька тижнів. За день до того, як я хотіла повертатися до Харкова, розпочалася повномасштабна війна. До останнього не вірила, що таке взагалі можливо.

Перед цим періодично брала з собою лук додому, а тут поїхала без нього. І все, стрільба просто випала на рік з мого життя.

Тренери відразу після початку війни переїхали до Хмельницького. Тривалий час вони запрошували мене теж приїхати, проте спочатку я вагалася. Нікого зі знайомих там не було, у мене була робота, я була не впевнена в тому, що мені варто туди їхати. Однак я зрозуміла, що не можу просто сидіти на місці, нічого не робити.

Я вирішила поїхати на початку березня, взяла квитки на 12 число. Раніше я ніколи не була в Хмельницькому. У мене з'явилися нові знайомі, друзі, нова команда. Зараз я досі живу там, їжджу на змагання в різні міста України, але задля безпеки, ми не говоримо, куди саме. Проте більш безпечні місця, ніж зараз є, на жаль, Харків.

– Що було для вас найважчим у спортивній кар'єрі і як вдалося це подолати?

– Якийсь конкретний момент я не можу пригадати, але, звичайно, бувають періоди, коли докладаєш багато часу й зусиль, а результату немає. Це пригнічує, особливо якщо це відбувається досить тривалий час.

У такі моменти я згадую про свої мрії, це дає поштовх працювати знову. Дуже важливою в такі часи є підтримка. Для мене такою підтримкою є мама. Ми часто спілкуємося про те, чого я хочу та які в мене цілі. Ці розмови дуже допомагають мені на психологічному рівні. Мама – це моя опора, вона завжди нагадує, що не можна здаватися, навіть коли я сама про це забуваю.

– Які перемоги чи досягнення є для вас найважливішими?

– Кожна перемога є важливою, але найголовніше – після кожної перемоги продовжувати роботу над собою. Вважаю, що перемога – це не якась зупинка на певному етапі, а сам процес.

Якщо говорити про конкретні моменти, то одним із найбільш неочікуваних і важливих для мене стала медаль цього року на чемпіонаті України. Це був головний старт у нашій країні, і я здобула там медаль. Була вражена та дуже пишаюся собою за це.

Звісно, кожна медаль має свою цінність, але особливо надихає, коли медаль золота. І коли дійсно розумієш, що ти на це заслужив, виконавши все, що від тебе залежало.

– Змагання – це завжди стрес, а в стрільбі важливо завжди залишатися сконцентрованою. Як вам вдається зберігати спокій і фокус у таких умовах?

– Усі нервують на змаганнях, це нормально. Але вміння впоратися із цим приходить з часом. Як би ти класно не стріляв, якщо не можеш впоратися зі стресом на змаганнях, то найімовірніше ти дуже перенервуєш і все піде шкереберть. Дуже важливим є досвід участі в змаганнях.

Ще один важливий момент – не показувати, якщо рознервувався. Це може стати сигналом для конкурентів. У такі моменти, коли трошки розгубився, то повертаєшся, а за тобою стоїть тренер, який нагадує: «Заспокойся, усе буде нормально». Це повертає впевненість, заспокоюєшся, тоді все виходить.

Я просто намагаюся не звертати ні на кого уваги. Коли стоїш на рубежі, чуєш увесь шум, але просто ігноруєш його. Фокус і концентрація – це навички, які можна натренувати. Тому найважливіше – ніколи не зупинятися й продовжувати тренуватися.

– Нещодавно ви здобули перемогу на Всеукраїнських змаганнях зі стрільби з лука «Київські вогні». Розкажіть про

цей турнір: як проходила підготовка і які емоції відчували під час змагань?

– Насправді, перед цими змаганнями я зовсім не відчувала хвилювання, усе проходило досить розслаблено. Не думала ні про що зайве, просто фокусувалася на правильності кожного пострілу. Постійно згадувала настанови тренерів, усе, над чим ми працювали останнім часом.

Для мене цей результат став особливо символічним, адже саме «Київські вогні» були моїми першими змаганнями ще у 2018 році. А зараз, у 2024 році, я їх виграла. Це відчуття неймовірне, і воно підсилює бажання розвиватися далі та показувати такий результат: на всеукраїнських змаганнях, а надалі й на міжнародних.

– Які ваші плани на майбутнє – як у спорті, так і в особистому житті?

– Я не звикла загадувати далеко наперед, але, звісно, є певні цілі, до яких йду. Найперше, до чого я прагну, – це міжнародні змагання. Також дуже хочеться потрапити до збірної України. Це дійсно той рівень, до якого я йду.

– Що б ви сказали в день ювілею альма-матер?

Я вірю в те, що в стінах Каразінського кожен знайде своє призначення й буде займатися тим, що дійсно приносить задоволення, розвиток та успіх.

До нашої розмови приєднався Віктор Галазюк – досвідчений тренер, чие ім'я відоме у світі стрільби з лука:

– Стрільба з лука – вид спорту для дорослих. Я прийшов в стрільбу з лука на першому курсі, ставши МСМК і головним тренером збірної Єгипту, старшим тренером збірної України. Олена Борисенко за два роки навчання в Каразінському університеті стала чемпіонкою світу. Багато інших відомих спортсменів приходили в стрільбу з лука в старшій школі або вже в університеті та досягали спортивних вершин від

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ

майстрів спорту до олімпійських чемпіонів.

Віка почала займатись на першому курсі, мала логічні перерви спочатку пов'язані з карантинном, потім – рік через повномасштабне вторгнення. Фактично третє її повернення сталося, коли вдалося вмовити її, тоді ще студентку факультету МЕВ та ТБ, перейти до відносно спокійного Хмельницького, де вона спочатку жила в гуртожитку, а потім вмовила подруг із секції Каразінського університету та зібрала на квартирі команду представниць Полтавської, Сумської, Харківської областей...

Уже зараз Вікторію вихованці часто називають «Вікторія Іванівна», вона стала не просто членом лучної секції, але й фактично лідером, допомагаючи з суддівством змагань, виїздами в інші міста, наставництвом молодших спортсменів. Вона є для них хорошим прикладом у спорті та житті!

– У чому секрет її перемог? Які особисті якості у Вікторії як спортсменки ви б виділили?

– Хочу вірити, що ми лише на початку тривалого успішного спортивного шляху!

Віку завжди вирізняла виняткова працелюбність і сконцентрованість. Це те, що вирізняє успішних людей в будь-якій справі: як у спорті, так і в житті!

Часто, коли наш завідувач кафедри фізичної культури та спорту Володимир Олександрович Темченко заходив на тренування, то завжди жартував: коли б в тир не зайшов – Віка ЗАВЖДИ стріляє! Так було в Харкові в Каразінському спорткомплексі, так є й зараз. З єдиним винятком, що завкафедри тепер періодично дає настанови Вікторії на змаганнях Універсіад, куди обоє приїждять представляти Каразінський університет.

– Що вважаєте найголовнішим у співпраці тренера та спортсмена?

– За понад 20 років тренером, проходячи різні етапи й стадії побудови взаємин спортсмена та тренера, для себе зробив висновок, що першим має бути контакт, зв'язок. Не завжди найкращий тренер зробить з будь-якого спортсмена зірку, а іноді й «середнього» рівня тренер має зіркових спортсменів. У нашому варіанті співпраці є ще Вікторія Олександрівна Коваль, випускниця хімічного факультету Каразінського

університету, учасниця Олімпійських ігор, з якою разом тренуємо та втрюх співпрацюємо з перших тренувань Віки в стрільбі з лука. Вікторія-Вікторія-Віктор...

Поки на новому місці ми не вибудували ідеальних взаємин для максимізації результату та потенціалу Вікторії, але наполегливо працюємо над покращенням умов, систематизацією тренувань і плануванням підготовки до нових перемог.

– Які перспективи бачите для Вікторії у її подальшій спортивній кар'єрі?

– Вікторія має від народження перевагу над іншими суперницями, а з її працелюбністю та вмінням зібратися, можна впевнено говорити про медалі всеукраїнських змагань та входження до складу збірної команди України за результатами року. Можливо, і виїзди в складі збірної на офіційні змагання. Над цим ми всі разом працюємо! У наступний рік дивимося з великим оптимізмом!

Матеріал підготувала
Діана ТАРАНЕНКО.

ШАНУЄМО ІМЕНА

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕГОВИЧА ЖЕМЕРОВА

Перестало битися серце людини, чие життя було невіддільно пов'язане з географією, наукою і вихованням поколінь – Олександра Олеговича Жемерова, професора кафедри фізичної географії та картографії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кандидата географічних наук, доцента.

Він умів поєднати глибокі наукові дослідження з невтомною освітянською діяльністю. Олександр Олегович залишив у науці й освіті міцний фундамент, на якому й далі зростатимуть нові покоління вчителів та дослідників. Його лекції відзначалися глибиною змісту й людяністю подачі, а педагогічна робота виходила далеко за межі аудиторій – у шкільні класи, учнівські олімпіади, курси підвищення кваліфікації, наукові гуртки та конференції.

Життєвий шлях Олександра Олеговича розпочався 28 жовтня 1948 року в м. Макіївці Донецької області. Змалку демонстрував винятковий хист до точних наук, мав інтерес до математики. Спочатку 8 класів закінчує в Макіївських школах № 5 та № 22, а потім обирає більш профільну стежку та вступає до Київської фізико-математичної школи при Київському університеті, яку закінчив у 1966 році за відповідною спеціальністю «математик-програміст». Далі доленосний вибір закладу освіти й професії – і юний випускник школи Олександр йде за покликом серця до Харківського університету (тоді – Харківський державний університет) і в тому ж 1966 році вступає на геолого-географічний факультет. Там він застав плеяду яскравих викладачів і науковців того часу, які залишають свій слід у формуванні знань, любові до природи і професійну етику. Навчання в університеті Олександр Олегович закінчив у 1971 році, отримавши диплом за спеціальністю «Географія» з кваліфікацією «Географ, викладач географії».

Після закінчення навчання Олександр Олегович 5 років працював учителем географії у Макіївській ЗОШ № 42, закладаючи фундамент своїх майбутніх інтересів і набуваючи досвіду викладання шкільної географії. У липні 1976 році він повертається до університету, проходить конкурс, його зараховують на посаду викладача, а потім і старшого викладача кафедри фізичної географії та картографії, де й буде працювати все життя. Цікаво, що наукова діяльність Олександра Олеговича спочатку була пов'язана з наукою про рельєф Землі – геоморфологією, адже на факультеті діяла потужна Харківська геоморфологічна наукова школа. У 1983 році вступає до очної аспірантури університету, яку відмінно закінчує та захищає кандидатську дисертацію за темою «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», що базувалася на реальних дослідженнях родовища «Медвеже», одного з найбільших на той час, і виконувалася в Галузевій лабораторії професора С. І. Проходського. Після аспірантури Олександр Олегович продовжував плідно і натхненно працювати на рідній кафедрі на посаді доцента, а у 1991 році отримав вчене звання доцента. Посаду професора ж обіймав на кафедрі з 2007 року.

Професійна широта знань Олександра Олеговича була надзвичайною, він викладав широке коло дисциплін, серед яких – «Ландшафтознавство», «Антропогенні ландшафти», «Методика навчання географії», «Геоморфологія з основами геології», «Музеєзнавство», «Педагогічні технології профільної середньої освіти» та інші. Окремо слід відзначити, що Олександр Олегович був багаторічним керівником польових міжзональних практик, які формували справжніх фахівців і які, під його керівництвом, вкарбувалися в пам'ять багатьом поколінням випускників

геофаку.

Також Олександр Олегович опублікував понад 230 наукових і науково-методичних праць, з них майже 50 навчальних посібників для студентів, учителів географії та учнів шкіл, а 10 навчальних посібників мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Пройшовши такий насичений і цікавий шлях від учня математичної школи до визнаного науковця, педагога й наставника тисяч студентів, Олександр Олегович присвятив університету понад півстоліття свого життя. Університету, який він любив і служив із незмінною відданістю до самого кінця. Життєвий девіз його можна було б сформулювати просто: «Сіяти знання й любов до географії всюди, де є охочі навчатися». І він виконував його до останніх днів, залишаючись мудрим наставником, добрим колегою і щирою людиною.

Професор Жемеров був не лише вченим і викладачем, а й організатором наукового життя, багаторічних конференцій з проблем безперервної географічної освіти. Упродовж понад 30 років він був головою журі Харківської

ШАНУЄМО ІМЕНА

обласної учнівської олімпіади з географії, у 1993–2007 роках – членом журі Всеукраїнської олімпіади учнів з географії, а також членом журі всіх обласних конкурсів-захистів науково-дослідних робіт учнів-членів МАН. Олександр Олегович був авторитетом, до слова якого прислухалися в освітянських колах не лише України, а й за її межами.

Смерть Олександра Олеговича – непоправна втрата для університетської спільноти, української географічної науки та всіх, хто мав щастя знати його особисто. Та пам'ять про нього житиме у вдячних серцях учнів і колег, у книжках та методичних посібниках, у численних проектах, яким він дав життя. Він залишив нам приклад безмежної любові до своєї справи, високої людяності та

невтомної праці. І хоч його голос більше не пролунає в аудиторіях, його слово й дух назавжди залишаться з нами.

Вічна пам'ять Учителю...

Світла пам'ять про Олександра Олеговича назавжди залишиться у серцях його учнів, колег і друзів.

ПАМ'ЯТЬ

ПІШОВ З ЖИТТЯ ВИПУСКНИК УНІВЕРСИТЕТУ, КОЛИШНІЙ ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ФІЗИКИ ЯДРА ТА ВИСОКИХ ЕНЕРГІЙ ІМЕНІ О. І. АХІЄЗЕРА ЮРІЙ КІРОЧКІН: УНІВЕРСИТЕТ СПІВЧУВАЄ...

З глибоким сумом повідомляємо, що сьогодні вночі пішов з життя Юрій Олексійович Кірочкін – випускник ядерного відділення Харківського державного університету 1957 року (нині Каразінський університет), доцент кафедри теоретичної ядерної фізики та вищої математики імені О. І. Ахієзера (нині кафедра фізики ядра та високих енергій імені О. І. Ахієзера), легенда ННІ «Фізико-технічний факультет».

Юрій Олексійович був видатним викладачем і чудовою людиною. Обіймав посаду завідувача кафедри фізики ядра та високих енергій імені О. І. Ахієзера у 1973–1979 роках.

Не одне покоління фізтехівців пам'ятатимуть Юрія Олексійовича за віртуозне викладання курсу електродинаміки. Він був дуже веселою і життєрадісною людиною, часто жартував. Для його студентів він назавжди залишиться прикладом не просто викладача, а справжнього педагога, який підтримував, допомагав і надихав.

Висловлюємо співчуття рідним, близьким і всім, кому пощастило знати Юрія Олексійовича. Світла пам'ять!

ШАНУЄМО ІМЕНА

ЗАГИНУВ, ЗАХИЩАЮЧИ УКРАЇНУ, ВИПУСКНИК ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЄВГЕН КРИЩУК: УНІВЕРСИТЕТ СПІВЧУВАЄ...

З глибоким сумом повідомляємо про загибель випускника економічного факультету Каразінського університету Євгена Крищука (Васюти), який віддав своє життя, захищаючи Україну.

Євген навчався на економічному факультеті з 2006 по 2011 рік і здобув ступені бакалавра та магістра за спеціальністю «Фінанси та кредит». Після закінчення університету він жив і працював у мирній Україні, доки не настав час стати на її захист зі зброєю в руках.

Колектив університету, економічного факультету й кафедри фінансів, банківської справи та страхування висловлює щирі співчуття рідним і близьким Героя. Ми схилиємо голови у скорботі та розділяємо гіркоту втрати.

Світла пам'ять про нашого студента-Захисника назавжди залишиться в серцях каразінців. Вічна слава Герою!

